

T.C.

KUZEY ANADOLU KALKINMA AJANSI

BOZKURT İLÇE ANALİZİ

HAZIRLAYAN

AYŞEGÜL ARSLAN

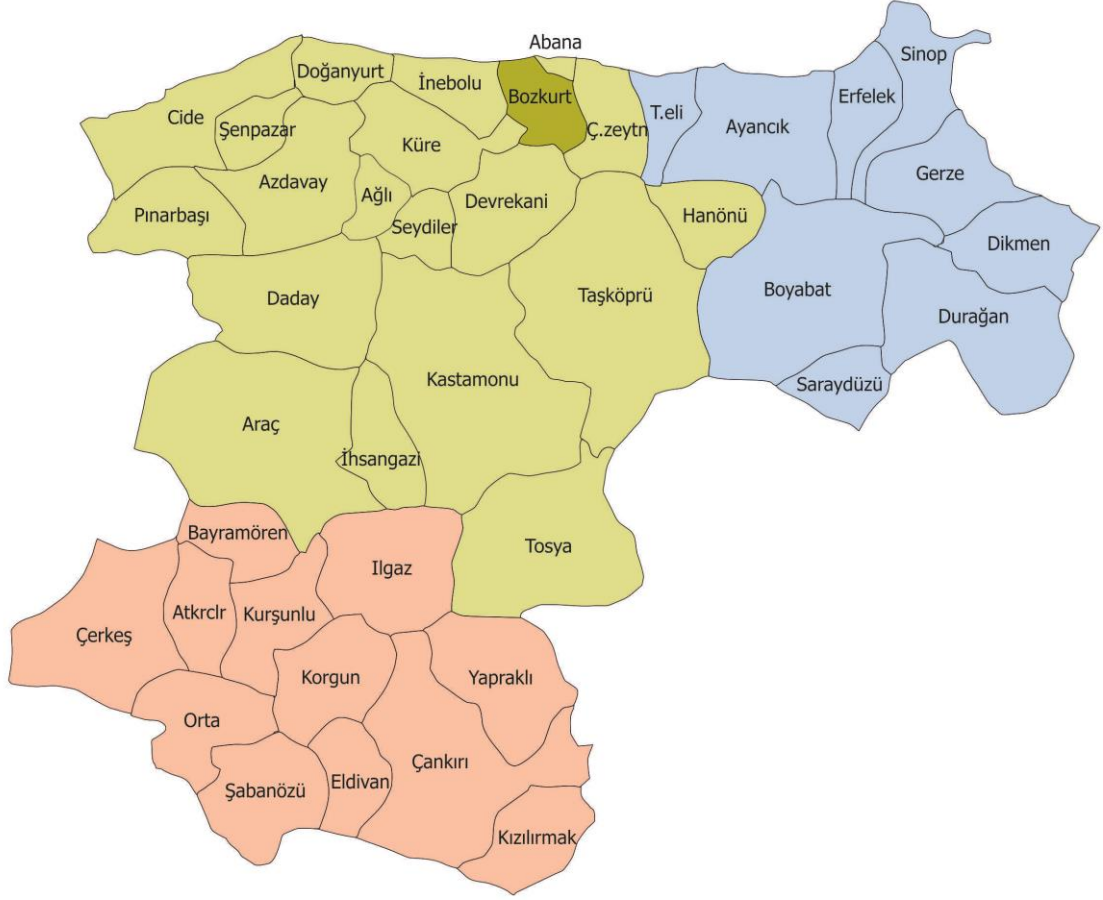
&

SENİHA ÇETİNEL

Planlama, Programlama ve Stratejik Araştırmalar Birimi Uzmanları

Temmuz, 2013

İlçenin ve Bölgenin Konumu

Yönetici Özeti

2014 – 2023 Bölge Planı'na altlık teşkil edecek olan ilçe analizlerinden Bozkurt İlçe Analizi, Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı Planlama, Programlama ve Stratejik Araştırmalar Birimi tarafından 2012 yılında hazırlanmaya başlanmıştır. Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı'nın sorumluluk alanına giren TR82 Düzey 2 Bölgesi; Kastamonu, Çankırı ve Sinop illerinden müteşekkil olup, illerde sırasıyla (merkez ilçeler dâhil) 20, 12 ve 9 ilçe olmak üzere toplam 41 ilçe bulunmaktadır. Her bir ilçenin sosyal, ekonomik, kültürel ve mekânsal olarak incelendiği ilçe analizleri, mikro düzeyli raporlardır. Analizin ilk 5 bölümü ilçedeki mevcut durumu yansıtmaktadır. Mevcut durum analizinden sonra ilgili ilçede düzenlenen toplantıdan elde edilen ampirik bulgular ilçenin ileri gelen yöneticileri, iş adamları ve yerel inisiyatifleriyle tartışılarak analizin 6. Bölümünde bulunan ilçe stratejileri oluşturulmuştur.

İlçe analizleri; İl Müdürlükleri, Kaymakamlıklar, Üniversiteler, Ticaret ve Sanayi Odaları, Türkiye İstatistik Kurumu ve Defterdarlıklardan alınan verilerle oluşturulduğundan, ilçeleri tanıtanın yanında yatırımcılar için de aslında birer «Yatırım Ortamı Kılavuzu» olma özelliğini taşımaktadır.

Bozkurt, Kastamonu ilinin kuzeyinde ve Karadeniz kıyısında yer almaktadır. İlçe merkezi, denizden 2 km içeride Ezine Çayı vadisinde kurulmuştur. Bozkurt, kuzeyde Karadeniz ve Abana, güneyde Küre ve Devrekâni, doğuda Çatalzeytin, batıda ise İnebolu ilçeleri ile çevrilidir.

Bozkurt sınırları içerisinde bulunan arazi, yer şekilleri açısından çok büyük bir çeşitlilik göstermemektedir. Arazi engebeli ve dağlık olup, sarp yamaçları ormanlarla kaplıdır. Karadeniz sahili boyunca denize paralel olarak uzanan, kıyıdan itibaren iç kesimlere doğru bir kitle halinde yükselen dağ silsilesi Küre dağlarının bir uzantısıdır. Ayrıca İlçe, sahip bulunduğu iklim kuşağı itibarıyla zengin bir bitki varlığına sahiptir.

Bozkurt İlçesi'nde 32 adet köy bulunmaktadır ve İlçe'de belde mevcut değildir. Göl hariç yüzölçümü yaklaşık 286 km² olan ilçe, alan bakımından Kastamonu yüzölçümünün yaklaşık %2'sini oluşturmaktadır.

Türkiye nüfusunun neredeyse 2,5 kat arttığı son 50 yılda, toplam nüfusu giderek azalan ilçenin 2011 itibarıyla toplam nüfusu 8.941'dir ve bu nüfusun %57'si kent nüfusedir. Bozkurt'ta nüfus 1965'ten 2011'e genel olarak azalma trendi içerisindeydir. Bölgede nüfusun azalmasının başlıca etkenleri göç ve düşük doğurganlık düzeyleridir.

Bozkurt'ta ise toplam 81 faal işletme bulunmaktadır. Bölgede esnaf faaliyet alanlarının dağılımına bakılınca imalat ve tamiratla ilgili meslek kolları öne çıkmaktadır.

Bozkurt'ta tarım alanları oldukça küçük olup gelir getirici ekonomik aktivite olarak görülememektedir. İlçe'de arıcılığın Kastamonu ve Bölge genelinde rekabete açık olabilecek miktarda yapıldığı söylenebilir.

Bozkurt'ta Organize Sanayi Bölgesi bulunmamaktadır. Ancak 50 işyerinin bulunduğu ve %84 kapasiteyle çalışan bir Küçük Sanayi Sitesi bulunmaktadır.

İlçede potansiyel mevcut olmasına rağmen Turizm İlçe ekonomisi için önemli bir gelir kaynağı değildir. Büyük şehirlere ve turizm merkezlerine uzak oluşu, ulaşım güçlükleri gibi nedenlerle bu konudaki potansiyel değerlendirilememektedir. Ayrıca İlçe'de balıkçılık faaliyeti de yapılmaktadır. İlçe, su ürünleri bakımından değerlendirildiğinde ise 2010 yılı verilerine göre Bozkurt'ta en fazla avlanan balık türlerinin; mezzit, istavrit, palamut, çinekop ve barbunya olduğu görülmektedir.

Kısaltmalar

AB	: Avrupa Birliği
ADNKS	: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi
DPT	: Devlet Planlama Teşkilatı
DSİ	: Devlet Su İşleri
EİE	: Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdürlüğü, Yeni adı Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü
EuroStat	: Avrupa İstatistik Ofisi
İBBS	: İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması
KGM	: Karayolları Genel Müdürlüğü
KOBİ	: Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler
KSS	: Küçük Sanayi Sitesi
MTA	: Maden Tetkik Arama
NACE	: Nomenclature générale des Activités économiques dans les Communautés Européennes, Avrupa Birliği'nde iktisadi faaliyetlerin istatistiksel olarak sınıflandırılmasını sağlayan bir sistem.
OSB	: Organize Sanayi Bölgesi
RES	: Rüzgâr Enerjisi Santrali
SGK	: Sosyal Güvenlik Kurumu
TCDD	: T.C. Devlet Demiryolları
TSO	: Ticaret ve Sanayi Odası
TÜİK	: Türkiye İstatistik Kurumu

İçindekiler

Yönetici Özeti.....	iii
Kısaltmalar.....	iv
İçindekiler.....	v
Tablo, Şekil ve Grafikler Listesi	vii
1. Giriş.....	1
1.1. Bölge ve Bölgesel Kalkınma.....	1
1.2. İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması.....	1
1.3. İlçeye Genel Bakış.....	2
1.4. İlçenin Coğrafi Yapısı.....	2
1.5. İlçenin İdari Yapısı	3
2. Sosyo-Kültürel Yapı.....	4
2.1. Nüfus	4
2.2. Göç.....	6
2.3. Eğitim.....	6
2.4. Sağlık	11
2.5. Spor.....	11
2.6. Toplumsal Cinsiyet ve Kadın.....	12
2.7. Kültür	13
2.8. Sivil Toplum Kuruluşları.....	14
2.8.1. Dernekler	14
2.8.2. Vakıflar	15
2.9. İstihdam ve Sosyal Güvenlik	15
2.9.1. İstihdam.....	15
2.9.2. Sosyal Güvenlik.....	16
3. Ekonomik Yapı.....	17
3.1. Tarım ve Hayvancılık	20
3.1.1. Tarımsal Yapı ve Alan	20
3.1.2. Bitkisel Üretim	20
3.1.3. Hayvansal Üretim	24
3.1.4. Su Ürünleri Üretim Miktarları	29
3.2. Orman ve Ormanlık.....	31
3.3. Sanayi	31
3.3.1. Organize Sanayi Bölgeleri.....	31
3.3.2. Küçük Sanayi Siteleri.....	31

3.3.3. İlçede Öne Çıkan Sektörler.....	32
3.4. Madencilik	36
3.5. Turizm.....	36
4. Kentleşme ve Ulaşım.....	38
4.1. Kentleşme	38
4.2. İlçede Ulaşım	38
4.2.1. Karayolları ve Demiryolları	40
5. Çevre ve Enerji.....	41
5.1. Yenilenebilir Enerji Potansiyeli	41
6. Sonuç ve Değerlendirme	43
Kaynakça	46

Tablo, Şekil ve Grafikler Listesi

Tablolar

Tablo-1: Bölge Tipleri	1
Tablo-2: Bölgede Yer Alan İlçe, Köy ve Belde Sayısı ile Bölgenin Yüzölçümüne İlişkin Genel Bilgiler, 2011.....	3
Tablo-3: 1965-2011 Yılları Arası Bölge Nüfusu, 2011.....	4
Tablo-4: Bölgede Bağımlılık Oranları, 2011	5
Tablo-5: Bölgenin Aldığı ve Verdiği Göç, Net Göç ve Net Göç Hızı, 2011	6
Tablo-6: Üç Büyük Şehirde Kastamonulu ve TR82'li Nüfusu Varlığı.....	6
Tablo-7: Bölgede Üniversitelere Ait Bilgiler, 2012.....	10
Tablo-8: Bölgede Sağlık Kuruluşları ve Uzman Personel Sayıları, 2011.....	11
Tablo-9: Spor Tesisi ve Toplam Lisanslı Sporcu Sayıları, 2011.....	12
Tablo-10: Bölgede Kültürel Göstergeler, 2011	13
Tablo-11: Bölgede Dernek ve Üye Sayıları, 2010.....	14
Tablo-12: Faaliyet Alanına ve Türüne Göre Dernek Sayıları, 2010	14
Tablo-13: Bölgede Kuruluş Amacına Göre Vakıflar, 2011	15
Tablo-14: Bölgede İşyeri ve İstihdam Verileri, 2012	15
Tablo-15: Bölgede Sosyal Güvenlik İstatistikleri, 2011.....	16
Tablo-16: Bölgedeki Şirket Türleri, 2012	18
Tablo-17: Bölgedeki Esnaf Faaliyet Alanlarının Dağılımı, 2012.....	18
Tablo-18: Bozkurt'ta İşletmelerin Nace Sınıflandırmasına Göre Faaliyet Alanları, 2012	19
Tablo-19: Bozkurt, Kastamonu ve TR82'de Tarım Alanları, 2010 (Dekar olarak).....	20
Tablo-20: Traktör Sayısı ve Traktör Başına Ekilen Tarım Alanı, 2010	20
Tablo-21: Ürün Türlerine Göre Ekilen Tarla Alanı ve Üretim Miktarları, 2010	21
Tablo-22: Bölgede Ürün Türlerine Göre Ekilen Alan ve Üretim Miktarları, 2010	21
Tablo-23: İlçede Öne Çıkan Sebze Ürünleri, 2010 (Aksi belirtilmedikçe ton olarak).....	22
Tablo-24: İlçelere Göre Seçilmiş Meyve Ürünleri, 2010 (Aksi belirtilmedikçe ton olarak)	23
Tablo-25: Yıllar İtibariyle Büyükbaş Hayvan Varlığı (Aksi belirtilmedikçe sayı olarak)	24
Tablo-26: Yıllar İtibariyle Küçükbaş Hayvan Varlığı (Aksi belirtilmedikçe sayı olarak)	25
Tablo-27: Yıllar İtibariyle Kanatlı Hayvan Varlığı (Aksi belirtilmedikçe sayı olarak)	26
Tablo-28: Yıllar İtibariyle Bölgede Arı Kovanı Sayısı (Aksi belirtilmedikçe sayı olarak)	27
Tablo-29: Büyükbaş ve Küçükbaş Hayvan Et Üretimi (Ton) (Aksi belirtilmedikçe sayı olarak)	27
Tablo-30: Büyükbaş ve Küçükbaş Hayvan Süt Üretimi (Ton) (Aksi belirtilmedikçe sayı olarak)	28
Tablo-31: Yumurta, Bal, Bal Mumu ve Deri Üretimi (Aksi belirtilmedikçe sayı olarak).....	29
Tablo-32: Bozkurt'ta Üretilen Su Ürünleri Miktarları, 2011 (Aksi belirtilmedikçe ton olarak).....	30
Tablo-33: Ormandan Elde Edilen Endüstriyel ve Yakacak Odun Miktarları	31
Tablo-34: Küçük Sanayi Siteleri.....	31
Tablo-35: Kastamonu'da İmalat Sanayiinde Faaliyet Gösteren ve Kastamonu'da İlk 100'e giren İşletmeler, 2012.....	33
Tablo-36: Bozkurt'ta İmalat Alanında Faaliyet Gösteren İşletmelerin Dağılımı, 2012.....	34
Tablo-37: Bozkurt'ta Öne Çıkan Meslek Kolları ve İşletme Sayıları, 2012	35
Tablo-38: Bozkurt'ta Meslek Kolları ve İşletme Sayıları, 2012	35
Tablo-39: Bozkurt'ta Maden Varlığı, 2011	36
Tablo-40: Bozkurt'ta Konaklama Kapasitesi, 2012.....	37
Tablo-41: Kent ve Kırsal Nüfus Oranları, 2011.....	38
Tablo-42: Su İstatistikleri, 2011	38
Tablo-43: Isınma Türleri, 2011	38

Tablo-44: Bölgede Kargo Şirketleri, 2010	40
Tablo-45: İlçeden İl Merkezine ve Diğer Şehirlere Toplu Taşıma Sefer Sıklığı, 2012	40
Tablo-46: Karayolu, Demiryolu ve Köy Yolu Uzunlukları.....	40
Tablo-47: Otomobil Trafik Kazası ve Ölü Sayıları, 2011.....	40

Şekiller

Şekil-1: Bölgede Turizm Varlığı.....	37
Şekil-2: TR82 Bölgesinde Ulaşım Ağı ve Nüfusa Göre Yerleşim Kademelenmeleri.....	39
Şekil-3: Bölgenin Rüzgâr Atlası	41
Şekil-4: Kastamonu Güneş Atlası.....	42

Grafikler

Grafik-1: Bölgede Nüfus Artış Hızının Değişimi.....	4
Grafik-2: Bozkurt'un Nüfus Piramidi, 2011.....	5
Grafik-3: Okulöncesi Seviyede Öğretmen ve Derslik Başına Öğrenci Sayıları, 2010-2011.....	7
Grafik-4: İlköğretim Seviyesinde Okul, Öğretmen ve Derslik Başına Öğrenci Sayıları, 2010-2011	7
Grafik-5: Genel Ortaöğretim Seviyesinde Okul, Öğretmen ve Derslik Başına Öğrenci Sayıları, 2010-2011.....	8
Grafik-6: Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Seviyesinde Okul, Öğretmen ve Derslik Başına Öğrenci Sayıları, 2010-2011	8
Grafik-7: Eğitim durumu 2010-2011 (% Olarak)	9
Grafik-8: Son Beş Yıl İçinde Kapanan (2007 – 2011), Taşımalı Eğitim Yapan Okul Sayıları, Halk Eğitim Merkezi ve Özel Eğitim Kurumları Sayısı.....	10
Grafik-9: Toplumsal Cinsiyet ve Kadın 15 Yaş Üzeri Eğitim Durumu, 2010	12
Grafik-10: İşletmelerin İlçelere Göre Dağılımı, 2012	17
Grafik-11: Bozkurt Güneşleme Süreleri (Saat)	42

1. Giriş

1.1. Bölge ve Bölgesel Kalkınma

Kalkınma çok boyutlu bir kavram olup; iktisadi büyüme, sermaye birikimi, sanayileşme ve yapısal değişmeyi bünyesinde barındırır. Genel olarak kalkınma kavramı gelişmekte olan ülkeler; büyüme kavramı ise gelişmiş ülkeler için kullanılmaktadır. Reel gelir artışı, istihdam artışı ve yaşam kalitesinin iyileşmesi kalkınmanın önemli göstergelerindedir. Kalkınmanın nihai amacı, ülkenin refah düzeyini arttırmaktır. Bu amaca ulaşabilmek için mevcut kaynak ve imkânların rasyonel ve etkin bir şekilde kullanılması gerekmektedir.

Türkiye’de kalkınmanın temel aracı ulusal düzeyde tasarlanan ve tavandan tabana doğru şekillenen politikalar olmuştur. Ancak yakın geçmişe kadar yaygın biçimde uygulanan merkezi kalkınma politikaları farklı bölgelerdeki farklı potansiyelleri harekete geçirmede yetersiz kalmıştır. Küresel ölçekte de gözlenen bu durum, bölgeleri kalkınmanın odağına yerleştirmiştir.

Özellikle 1980’li yıllardan itibaren ekonomik kalkınmada öne çıkmaya başlayan yerel aktörler, kalkınma politikalarının yönünü ve tartışmalarının zeminini ulusal boyuttan yerel boyuta taşımış; bu süreç bölgeler arası işbirliğinin ve rekabetin daha fazla ön plana çıkmasına neden olmuştur. Söz konusu süreç içinde bölgeler ulusal sınırları aşarak işlevsel bütünlükler oluşturmuş; farklı ülkeleri bölgesel politika bağlamında işbirliğine yönlendirmiştir. Bu yüzden bölge tanımı yapmak zorlaşmakta ve yapılan tanımlar birçok kıstasa göre değişmektedir. Örneğin; sosyal bilimlerde bölge; ortak özellikler ile tanımlanan ve coğrafi bir alan olarak kullanılan bir kavramdır (Nillson, 2009). Bu tanımlamalar farklı kıstaslara göre dört başlık altında toplanabilir:

Tablo-1: Bölge Tipleri

Kıstaslar	Bölgeleme İlkeleri	Örnekler
Doğa	Ulaşım Olanakları	Adalar, Vadiler
Kültür	Dil, Etnik Yapı, Din, Tarih	Katalonya, İskoçya
İşlev	Akışın Yoğunluğu	Kent-Bölgeler
Yönetim	İdari Sınırlar	İlçeler, İller

* Tablo, bu çalışma için uyarlanmıştır.
Kaynak: Nillson (2009)

Bu kıstaslara göre farklılaşan bölgelerin gelişmişlik düzeyinde de farklılıklar oluşmaktadır. Bölgesel gelişmişlik farklılıklarının giderilmesi ise bölgesel kalkınma kavramını gündeme getirmiştir. Bölgeye içsel olan potansiyellerin harekete geçirilmesi, gelişme stratejisinin bölgesel düzeyde özgün olarak belirlenmesi ve bölgede yaşayanların karar alma süreçlerine etkin olarak katılması bölgesel kalkınma kavramının temel bileşenleri olarak karşımıza çıkmaktadır.

1.2. İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması

Avrupa Birliği, yaklaşık 30 yıl önce, bölgesel çözümlerinin yapılabilmesi ve bölgesel düzeyde istatistiki verilerin tutulabilmesi için İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması (İBBS) çalışmasını gerçekleştirmiştir (Eurostat, 2007). 1988’den bu yana fiilen kullanılan bu sınıflandırma, Avrupa Birliği (AB) genelinde yaygın olarak kullanılması için 2003 yılında yasal düzenlemeye kavuşmuştur. AB üyesi ülkelerdeki idari sınırların değişmesinin veri toplamayı zorlaştırmasının önüne geçmek için mümkün olduğu kadar bölgesel fonları akılcı ve uyumlu bir şekilde dağıtmak ve bölgelerin eğilimlerini ölçmek için de bu sınıflandırma kullanılmaktadır (Eurostat, 2009).

Türkiye’de ise İBBS çalışması Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı (DPT) koordinasyonunda ve Devlet İstatistik Enstitüsü’nün (DİE, şimdiki adıyla Türkiye İstatistik Kurumu: TÜİK) katkılarıyla 2002

yılında tamamlanmıştır. Buna göre, Türkiye, 12 Düzey 1, 26 Düzey 2 ve her bir ile karşılık gelen 81 Düzey 3 istatistiki bölge birimine ayrılmıştır. İstatistiki bölge birimleri, sosyoekonomik analizler için kullanılmasının yanı sıra, kalkınma ajanslarının kuruluşuna da temel teşkil etmiştir. Her bir Düzey 2 Bölgesi'nde bir kalkınma ajansı faaliyet göstermektedir. TR82 Düzey 2 Bölgesi'ni Kastamonu, Çankırı ve Sinop illeri oluşturmaktadır.

1.3. İlçeye Genel Bakış¹

Belgelere dayanan bilgilere göre Kastamonu'yu Malazgirt Savaşı'ndan sonra çeşitli Türk boyları iskân edinmiştir. Kastamonu'ya akın akın gelen boylar, en elverişli ve kestirme vadiler yoluyla Karadeniz'e kadar inmişlerdir. Kastamonu'yu sahile bağlayan en kestirme yol, daha sonraki yıllarda uzunca yıllar ticaret ve kervan yolu olarak kullanılan, Devrekâni - Şenlik Pazarı – Şeyhoğlu - Bayramgazi üzerinden Karadeniz'e uzanmaktadır. Bölgeye ilk yerleşenler, bu vadi boyunca sahile doğru ilerlerken uygun buldukları yerlere yerleşerek köyler kurmuşlardır.

Bozkurt Kastamonu ilinin kuzeyinde ve Karadeniz kıyısında yer almaktadır. İlçe merkezi denizden 2 km içeride Ezine Çayı vadisinde kurulmuştur. İlçe, kuzeyde Karadeniz ve Abana, güneyde Küre ve Devrekâni, doğuda Çatalzeytin, batıda ise İnebolu ilçeleri ile çevrili olup, yüzölçümü 296 km²'dir. Ezine ve İlişi çayları ilçenin önemli akarsularıdır. Ezine Çayı'nın uzunluğu 60 km, İlişi Çayı'nın uzunluğu ise yaklaşık 40 km'dir.

Başlıca dağları 2.018 metre yüksekliğindeki Yaralıgöz Dağı ve 1.770 metre yüksekliğindeki Göynük Dağı'dır. İlçenin bilinen başlıca tepeleri ise Belen, Hene, Yılmaz, Karabalçık ve Irmalı'dır. Tepelerin yüksekliği 1.300 metreye kadar çıkmaktadır.

1.4. İlçenin Coğrafi Yapısı²

Bozkurt, Batı Karadeniz Bölgesinde idari yönden Kastamonu İl'ine bağlı bir ilçe merkezidir. İlçe kıyıda Abana ilçesinin 2 km güneyinde, Abana-Kastamonu karayolu üzerindedir. Ezine Çayı'nın doğu ve batısındaki düzlük ile yamaçlara kurulmuştur.

İlçe merkezinin denizden yüksekliği 27 ile 250 metre arasında değişmektedir. İlçe; doğusunda Çatalzeytin, batısında İnebolu, güneyinde Devrekâni ve Küre ilçeleri ile komşudur. Kuzey sınırının küçük bir kısmında Abana ilçesi ile komşu, kalan bölümü ise Karadeniz'e açıktır.

Bozkurt – Abana sınırında Karabalçık Tepesi'nden başlayan doğu sınırı, Bozkurt'a bağlı Sarıçiçek Köyü ile Abana ilçesine bağlı Çayırıcık mahallelerini birbirinden ayıran Bayram Deresi'ni izleyerek güneydoğu yönünde devam eder.

Karadeniz kıyısında, Bozkurt - İnebolu sınırında bulunan Beldeğirmeni Köyü'nden başlayan Batı sınırı, güneye doğru ilerleyerek Günvakti Köyü'nün batısında bir yay çizerek Köseali Köyü'ne ulaşır.

Şeyhoğlu-Çörekçi köy yolundan başlayan Güney sınırı, kuzeydoğu istikametinde devam ederek Tezcan köyünün güneyine ulaşır. Buradan itibaren güneydoğu yönünde devam eder. Bozkurt-Devrekâni Sınırının kesiştiği Yaralıgöz tepesinin kuzeyinden itibaren doğu istikametinde devam ederek burada Bozkurt-Çatalzeytin-Devrekâni sınırlarının kesiştiği yerde sona erer.

Bozkurt – Abana sınırında Karabalçık tepesinde başlayan Kuzey sınırı, batı istikametinde devam ederek Bozkurt - Abana yolu üzerindeki Manav (Manavra) Deresine ulaşır. Buradan Beldeğirmeni Köyü'nde İnebolu ilçe sınırında sona erer.

¹ Bozkurt Kaymakamlığı Web Sitesi (www.bozkurt.gov.tr) Erişim Tarihi 17.07.2012

² Bozkurt Belediyesi Web Sitesi (www.bozkurt.bel.tr) Erişim Tarihi 17.07.2012

Bozkurt sınırları içerisinde bulunan arazi, yer şekilleri açısından çok büyük bir çeşitlilik göstermez. Arazi engebeli ve dağlık olup, sarp yamaçları ormanlarla kaplıdır. Karadeniz sahili boyunca denize paralel olarak uzanan, kıydan itibaren iç kesimlere doğru bir kitle halinde yükselen dağ silsilesi İsfendiyar (Küre) dağlarının bir uzantısıdır.

İlçe, sahip bulunduğu iklim kuşağı itibarıyla zengin bir bitki varlığına sahiptir. Üst flora; çam, meşe, kayın, köknar, kestane, gürgen, yabancı kavak, ıhlamur, çınar, kızılbaş, kızılçık, ahlat, alıç, şimşir, defne gibi ağaç türlerinden oluşurken, alt floranı orman gülü, karayaprak, yabancı fındık, orman sarmaşığı, kuş üzümü, çoban püskülü, eğrelti otu gibi bitkiler oluşturur.

İlçenin sırtını dayadığı ve doğu-batı istikametinde yükselen dağların arasında akmakta olan çok sayıda dere birbirleriyle birleşerek dört koldan denize dökülür. Bunlar şehir merkezinden geçen Ezine Çayı, Yakaören (İlişi) köyü içinden geçmekte olan İlişi Çayı, Darsu Köyü içinden geçen İskeleme Deresi ve Mamatlar ve Ortasökü köyleri arasından akmakta olan büyük deredir.

İlçede ovalara ve geniş düzlüklere rastlanmaz. İlçenin en geniş düzlüğü ilçe merkezinin üzerine kurulduğu vadidir. Buna ilaveten Yakaören (İlişi) köyünün bulunduğu arazi ilçe toprakları içerisindeki ikinci büyük düzlüğü oluşturur. Bunun dışında Ezine ve İlişi çayları boyunca ve dağ yamaçlarında küçük küçük düz alanlara rastlamak mümkündür.

1.5. İlçenin İdari Yapısı

Bozkurt İlçesi'nde 32 adet köy bulunmaktadır ve İlçe'de belde mevcut değildir. Göl hariç yüzölçümü yaklaşık 286 km² olan ilçe, alan bakımından Kastamonu yüzölçümünün yaklaşık %2'sini oluşturmaktadır.

Tablo-2: Bölgede Yer Alan İlçe, Köy ve Belde Sayısı ile Bölgenin Yüzölçümüne İlişkin Genel Bilgiler, 2011

	İlçe Sayısı	Köy Sayısı	Belde Sayısı	Yüzölçümü (Göl Hariç-km ²)
Bozkurt	-	32	-	286,12
Kastamonu	20	1.070	1	13.153
TR82	41	1.906	22	26.435
Türkiye	957	34.402	1.977	769.604

Kaynak: TÜİK Bölgesel İstatistikler (Erişim Tarihi: 09.04.2012)

2. Sosyo-Kültürel Yapı

2.1. Nüfus

Bozkurt, Kastamonu, TR82 Bölgesi ve Türkiye için 1965'ten 2011 yılına kadar toplam nüfustaki değişimler aşağıda gösterilmiştir (Bkz. Tablo-3). Bozkurt'ta nüfus 1965'ten 2011'e kadar genel olarak azalma trendi içindedir. Bölgede nüfusun azalmasının başlıca etkenleri göç ve düşük doğurganlık düzeyleridir. Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) kullanılmaya başlandıktan sonra 2007 – 2012 dönemi ayrıca analiz edildiğinde 8.548 olan nüfus 8.946'ya ulaşmıştır. Bu dönemde Bozkurt nüfusunun bir miktar arttığı söylenebilir.

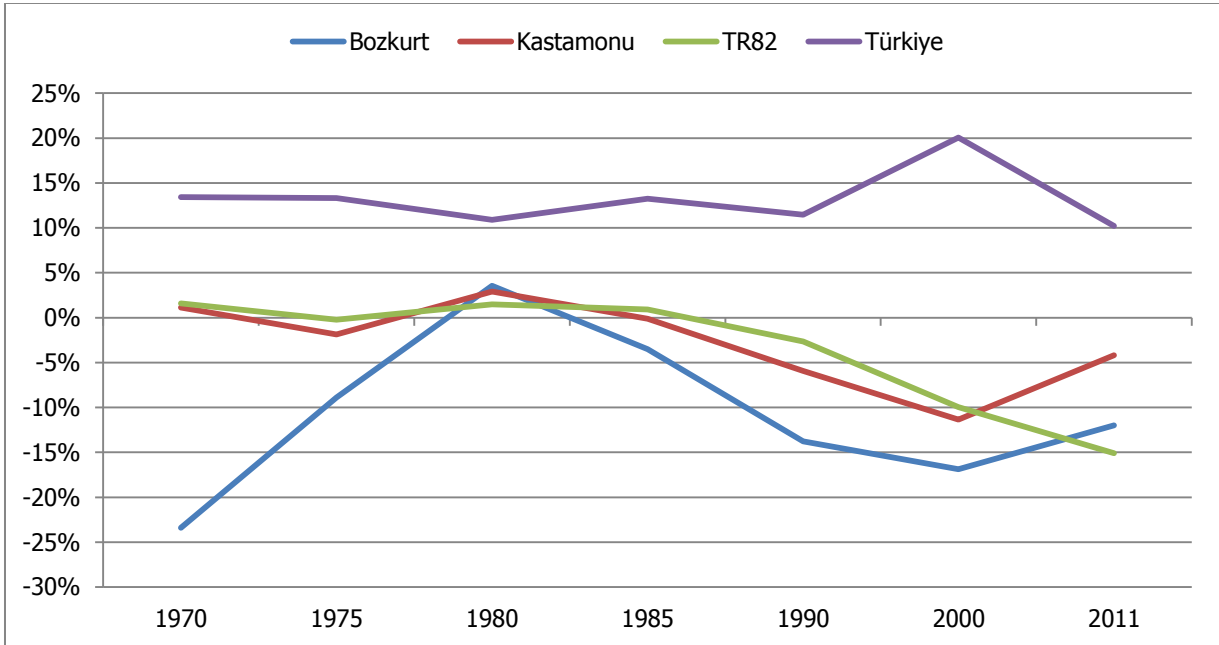
Tablo-3: 1965-2011 Yılları Arası Bölge Nüfusu, 2011

	Bozkurt	Kastamonu	TR82	Türkiye
1965 Nüfus Sayımı	20.319	441.638	958.413	31.391.421
1970 Nüfus Sayımı	15.566	446.601	973.623	35.605.176
1975 Nüfus Sayımı	14.183	438.243	971.316	40.347.719
1980 Nüfus Sayımı	14.686	450.946	985.624	44.736.957
1985 Nüfus Sayımı	14.172	450.353	994.457	50.664.458
1990 Nüfus Sayımı	12.221	423.611	967.893	56.473.035
2000 Nüfus Sayımı	10.159	375.476	871.405	67.803.927
2011 ADNKS	8.941	359.759	739.997	74.724.269

Kaynak: TÜİK, Genel Nüfus Sayımları ve Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (Erişim Tarihi: 09.04.2012)

Bozkurt'taki nüfus değişim trendinin, Kastamonu ve TR82 arasındaki uyumlu nüfus artış hızı trendinden farklı olduğu görülmektedir. Bozkurt'ta nüfus artış hızının değişiminin dalgalı seyri Grafik-1 yardımıyla görülebilir. 1980 yılı genel nüfus sayımı sonuçları dışında İlçe nüfus hızı değişim gösterse de hep azalış göstermektedir.

Grafik-1: Bölgede Nüfusun Değişim Trendi, 2011

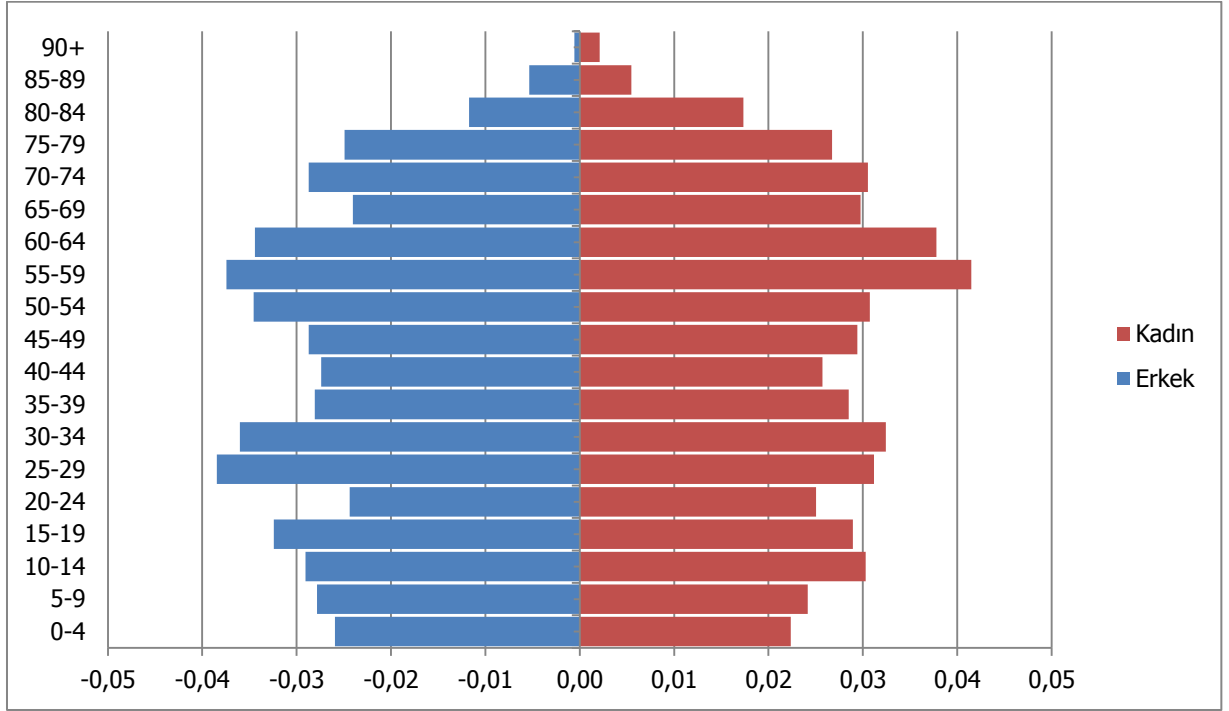
Kaynak: TÜİK, Genel Nüfus Sayımları ve Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (Erişim Tarihi: 09.04.2012)

* TÜİK verileri kullanılarak tarafımızca çizilmiştir.

Bozkurt'ta beşerli yaş grubuna göre nüfus piramidi Grafik-2 ile gösterilmiştir. Türkiye ortalamasına yakın bir şekilde, piramidin giderek daralan alt kısmından bölgede doğurganlığın azaldığı anlaşılabilir.

Ayrıca 20-24 yaş grubundaki bireylerin az olmasının sebebi bu yaş grubundaki kişilerin çalışma amaçlı bölge dışına göç ettiği şeklinde yorumlanabilir.

Grafik-2: Bozkurt'un Nüfus Piramidi, 2011

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (Erişim Tarihi: 09.04.2012).

* TÜİK verileri kullanılarak tarafımızca çizilmiştir.

Nüfus bağımlılıkları, genç ve yaşlı bağımlılığı olmak üzere ikiye ayrılır. Genç bağımlılığı ve yaşlı bağımlılığı sırasıyla 0-14 yaş aralığındaki nüfusun ve 65 üzeri yaş grubunda bulunan nüfusun, 15-64 yaş aralığındaki çalışma çağındaki nüfusa oranlanmasıyla hesaplanır. Bozkurt'ta genç bağımlılığı Kastamonu ve TR82 bölgesinden düşüktür. Fakat yaşlı bağımlılığı Kastamonu ve TR82 değerlerinin üstündedir (Bkz. Tablo-4). Bu fark esasen Bozkurt'ta artan yaşlı oranını ve çalışma çağında azalan nüfusu işaret etmektedir.

Tablo-4: Bölgede Bağımlılık Oranları, 2011

	Genç Bağımlılık Oranı (0-14 Yaş/15-64 Yaş)	Yaşlı Bağımlılık Oranı (65+/15-64 Yaş Yaş)	Toplam Bağımlılık Oranı (0-14 Yaş + 65+ Yaş)
Bozkurt	25,2	32,7	57,9
Kastamonu	28,9	23,4	52,3
TR82	29,7	23,5	53,2
Türkiye	37,5	10,9	48,4

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (Erişim Tarihi: 09.04.2012).

2.2. Göç

Göç, insanların belirli bir zaman boyutu içinde belirli bir yerleşim alanından başka bir yerleşim alanına geçişidir (İçduygu ve Ünalın, 1998). Buna göre 2011 yılında TR82 bölgesinde net göç (bölgeye gelenler – bölgeden gidenler) -4.777 kişi olarak gerçekleşirken net göç hızı binde 6 olarak hesaplanmıştır. Kastamonu içinse bu değerler sırasıyla, -459 kişi ve binde 1 olarak hesaplanmıştır (Bkz. Tablo-5).

Tablo-5: Bölgenin Aldığı ve Verdiği Göç, Net Göç ve Net Göç Hızı, 2011

	ADNKS 2011 Nüfusu	Aldığı Göç	Verdiği Göç	Net Göç	Net Göç Hızı ‰
Kastamonu	359.759	15.023	15.482	-459	-1
TR82	739.997	34.323	39.100	-4.777	-6
Türkiye	74.724.269	2.246.828	2.246.828	0	0

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (Erişim Tarihi: 10.04.2012).

Üç büyük şehirde (İstanbul, Ankara ve İzmir) Kastamonulu varlığı şaşırtıcı düzeylere ulaşmaktadır (Bkz. Tablo-6). 2011 yılı itibariyle İstanbul'un toplam nüfusu 13.483.052'dir. İstanbul nüfusunun 541.797'lik kısmı Kastamonu, 1.063.529'luk kesimi ise TR82 doğumlu olan kişilerden oluşmaktadır. Türkiye'de yoğun iç göçün başlangıç tarihi olan 1950'lerden bu yana İstanbul'a göç eden Kastamonulu, Çankırılı ve Sinoplular bugün İstanbul nüfusunun yaklaşık %8'ini oluşturmaktadır. Bozkurt İlçesi özelinde incelendiğinde de göç yolu olarak İstanbul'un tercih edildiği söylenebilir. 2004 yılından itibaren köy yaşamını iyileştirmeye yönelik yapılan yatırımlarla kırsalda çok yol kat edilmiştir; ancak bu yatırımlar göç edenleri geri getirmeye yetmemiştir. Yazın İlçe nüfusu oldukça artıyor. 15 Mart – 30 Kasım arası ilçeye geliş yönlü nüfus hareketi görülmektedir. Ayrıca ilçe Merkezi'nden de köylere doğru bir hareket gözlenmektedir.

Tablo-6: Üç Büyük Şehirde Kastamonulu ve TR82'li Nüfusu Varlığı

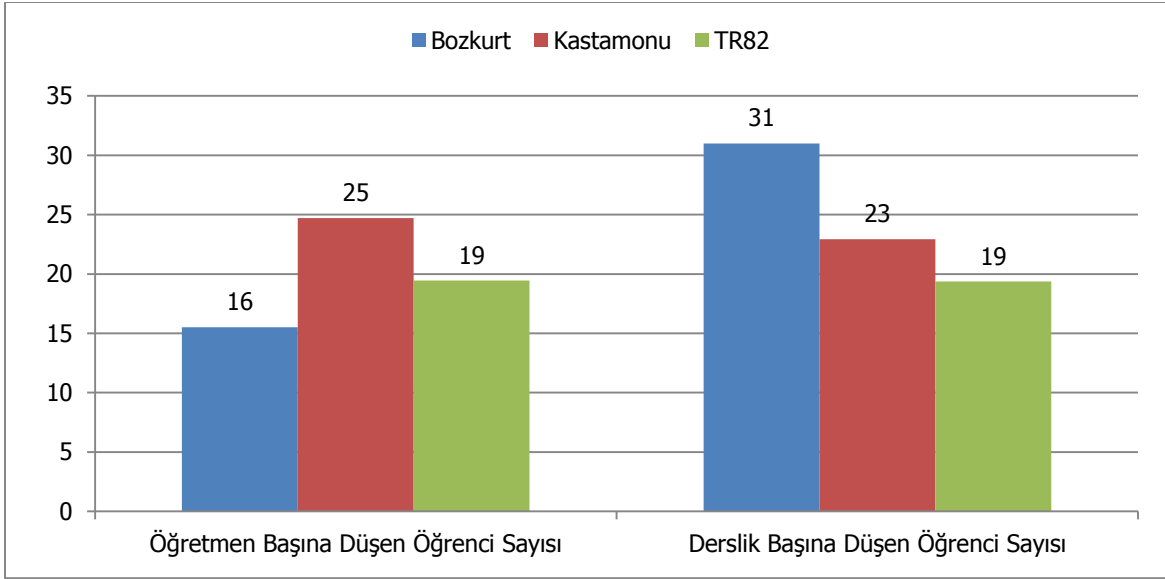
	İstanbul	Ankara	İzmir
Kastamonu	541.797	40.984	7.378
TR82	1.063.529	299.358	21.067

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (Erişim Tarihi: 10.04.2012).

2.3. Eğitim

Bozkurt'ta 2010-2011 dönemi için okulöncesi seviyede öğretmen ve derslik başına düşen öğrenci sayıları Grafik-3 ile gösterilmiştir. Grafikten anlaşılacağı üzere, Bozkurt'ta öğretmen başına düşen okulöncesi öğrenci sayısı Kastamonu ve TR82 ortalamasından düşüktür. İlçe'de okul öncesi için tahsis edilmiş ayrı bir eğitim kurumu bulunmamakta, bu eğitim ilköğretim bünyesinde sürdürülmektedir. Derslik başına düşen okulöncesi öğrenci sayısı ise Bozkurt'ta, Kastamonu ve TR82 ortalamasından yüksektir.

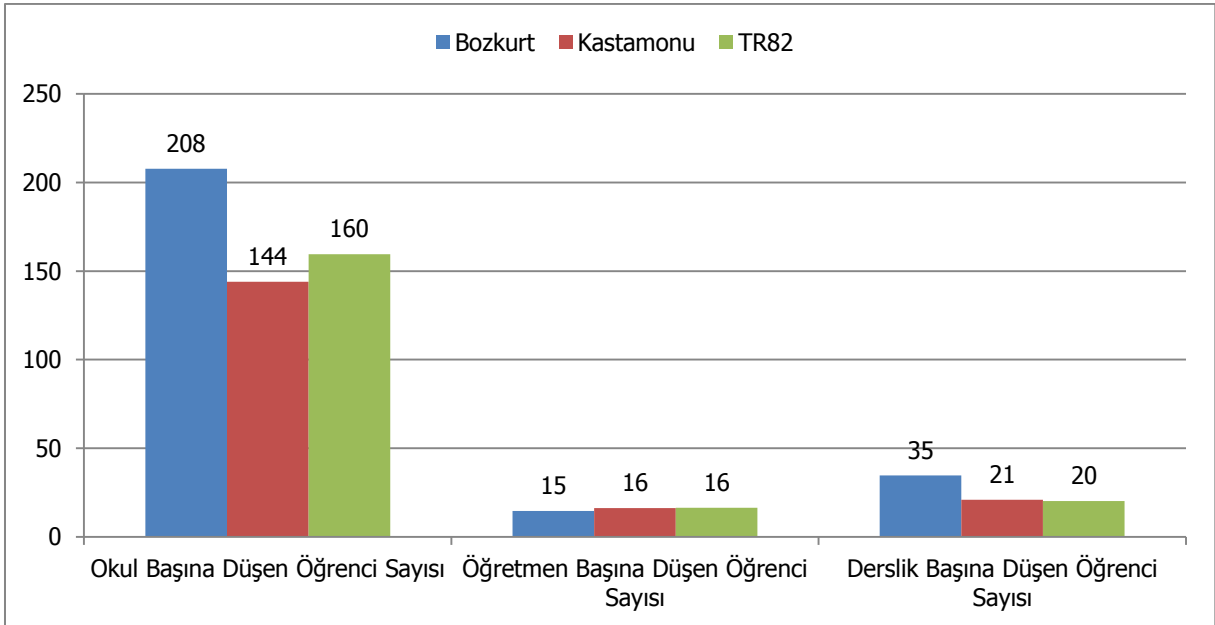
Grafik-3: Okulöncesi Seviyede Öğretmen ve Derslik Başına Öğrenci Sayıları, 2010-2011

Kaynak: TR82 Bölgesi İl Millî Eğitim Müdürlükleri

Bozkurt'ta 2010-2011 dönemi için İlköğretim seviyesinde okul, öğretmen ve derslik başına düşen öğrenci sayıları Grafik-4 ile gösterilmiştir. Grafiğe göre, Bozkurt'ta okul başına düşen ilköğretim öğrenci sayısı Kastamonu ve TR82 ortalamasından yüksektir. Öğretmen başına düşen ilköğretim öğrenci sayısı ise Kastamonu ve TR82 ortalamasına hemen hemen eşittir. Derslik başına düşen öğrenci sayısına bakıldığında ise İlçe ortalaması Kastamonu ve TR82 ortalamasından yüksektir.

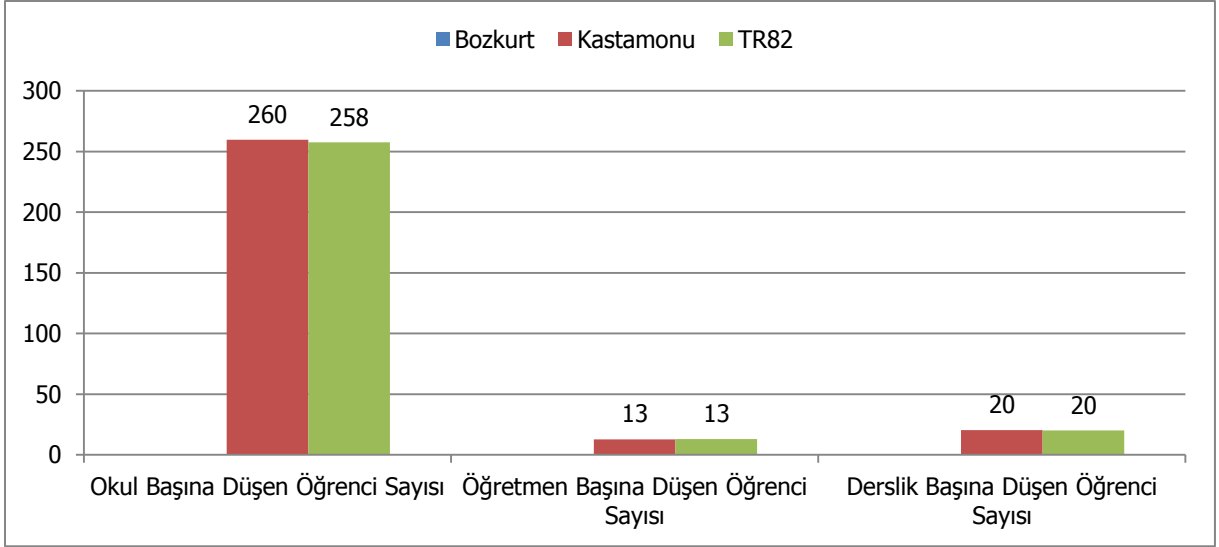
Grafik-4: İlköğretim Seviyesinde Okul, Öğretmen ve Derslik Başına Öğrenci Sayıları, 2010-2011

Kaynak: TR82 Bölgesi İl Millî Eğitim Müdürlükleri

Bozkurt'ta 2010-2011 dönemi için ortaöğretim seviyesinde okul, öğretmen ve derslik başına düşen öğrenci sayıları Grafik-5 ile gösterilmiştir. İlçe'de genel ortaöğretim seviyesinde eğitim veren bir orta öğretim kurumu mevcut değildir. Bunun yanında okul başına düşen öğrenci sayısı, öğretmen başına düşen öğrenci sayısı ve derslik başına düşen öğrenci sayısı Kastamonu ve TR82'de birbirine son derece yakındır.

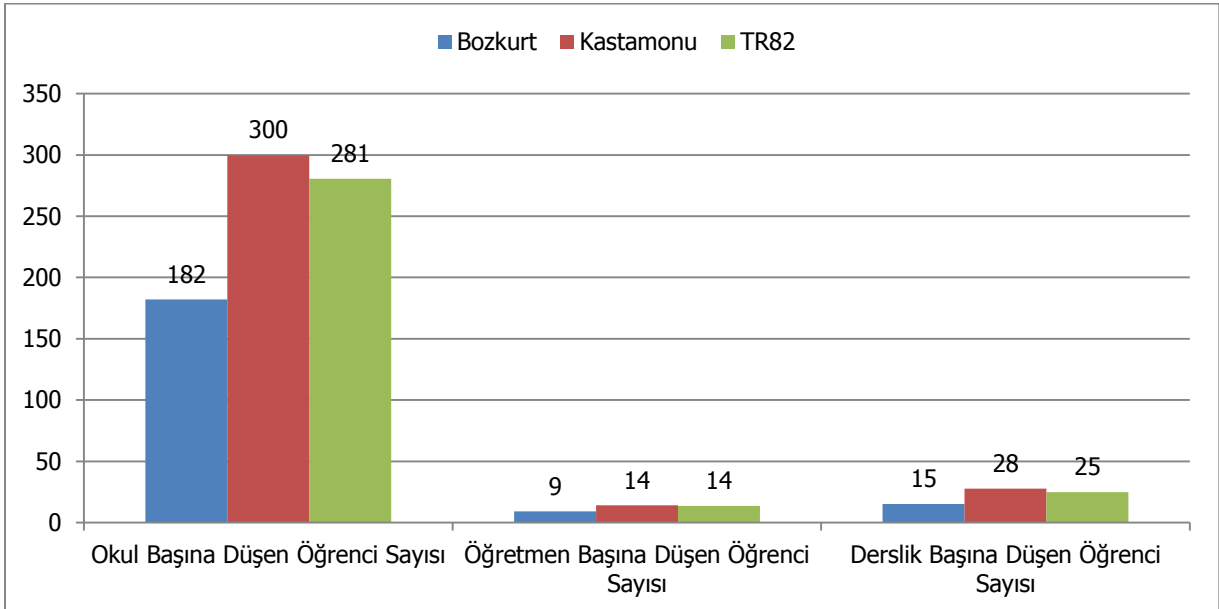
Grafik-5: Genel Ortaöğretim Seviyesinde Okul, Öğretmen ve Derslik Başına Öğrenci Sayıları, 2010-2011

Kaynak: TR82 Bölgesi İl Millî Eğitim Müdürlükleri

Bozkurt'ta 1 tane mesleki ve teknik ortaöğretim Bozkurt'ta 2010-2011 dönemi için mesleki ve teknik ortaöğretim seviyesinde okul, öğretmen ve derslik başına düşen öğrenci sayıları Grafik-6 yardımıyla gösterilmiştir. Grafiğe göre, İlçe'de okul başına düşen mesleki ve teknik ortaöğretim öğrenci sayısı Kastamonu ve TR82 ortalamasından düşüktür. Ayrıca İlçe'de öğretmen başına düşen mesleki ve teknik ortaöğretim öğrenci sayısı ve derslik başına düşen öğrenci sayısı yine Kastamonu ve TR82 ortalamasına göre düşük bir seyir izlemektedir. İlçede bulunan çok programlı lisede ahşap teknolojisi, bilişim teknolojisi ve çocuk gelişimi bölümleri faaliyetlerine devam etmektedir. İlçede Yatılı İlköğretim Bölge Okulu bulunmamaktadır. Mesleki eğitim de okullaşma ile ilgili göstergeler oldukça iyidir.

Grafik-6: Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Seviyesinde Okul, Öğretmen ve Derslik Başına Öğrenci Sayıları, 2010-2011

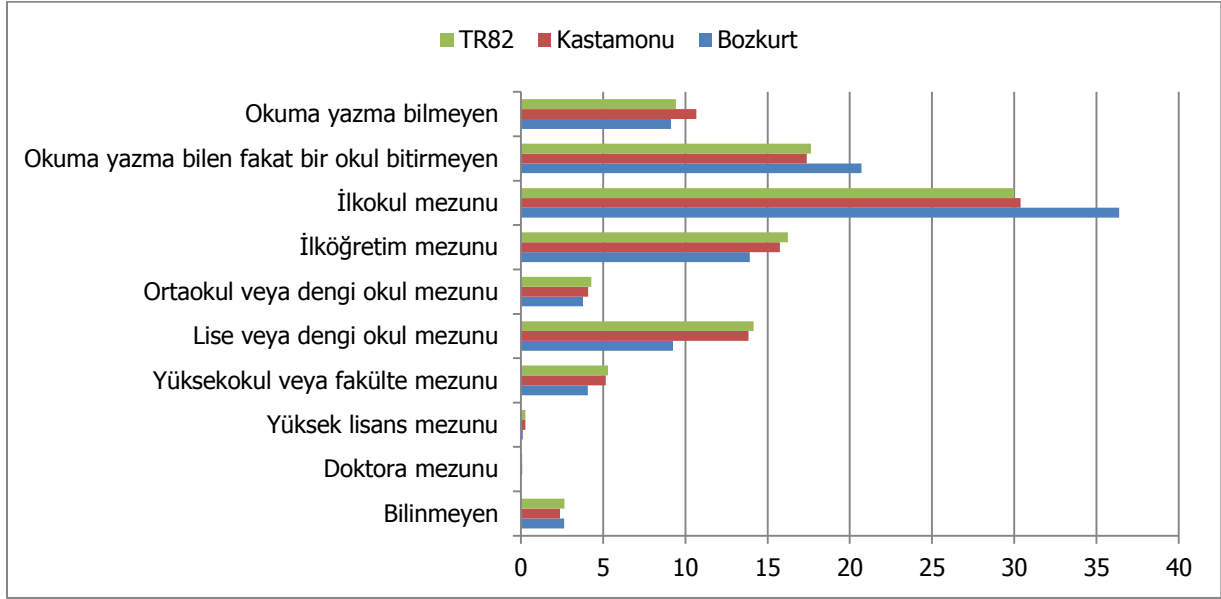
Kaynak: TR82 Bölgesi İl Millî Eğitim Müdürlükleri

Bölgenin eğitim durumuna bakıldığında Bozkurt'un eğitim yapısının, Kastamonu ve TR82'den genel olarak farklılaştığı görülmektedir. Bozkurt'ta farklı olarak, ilkokul mezunu yüzdesi Kastamonu ve TR82

ortalamasından daha yüksektir (Bkz. Grafik-7). Ayrıca İlçede okuma yazma bilmeyenlerin oranının da Kastamonu ve TR82 ortalamasından yüksek olduğu dikkat çekmektedir.

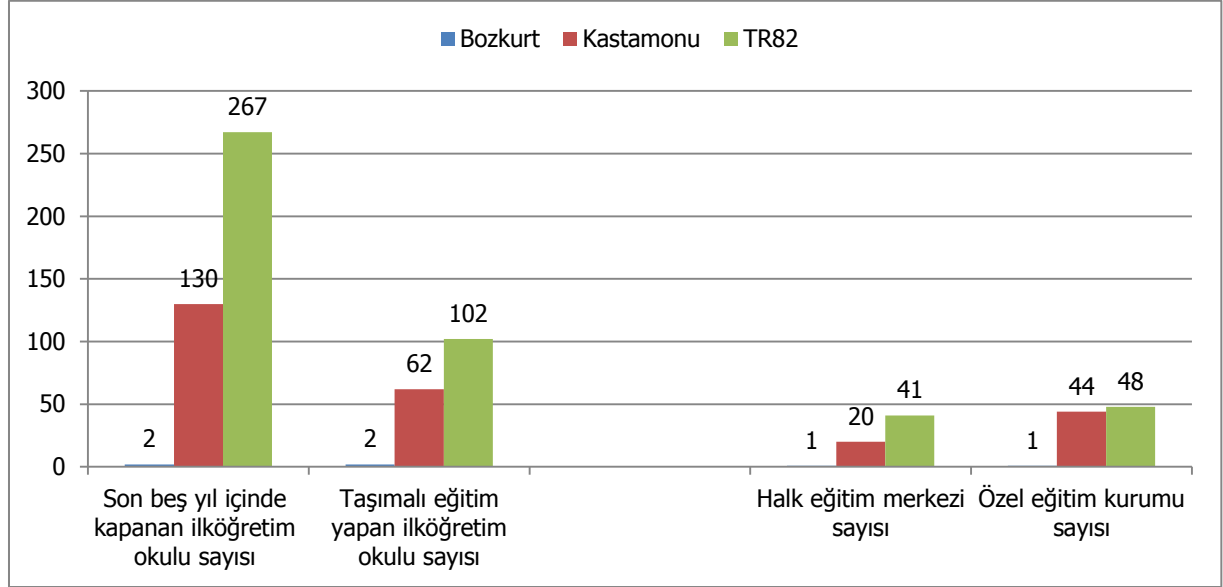
Grafik-7: Eğitim durumu 2010-2011 (% Olarak)

Kaynak: TÜİK Veritabanı (Erişim Tarihi: 10.04.2012).

Son beş yıl içinde kapanan, taşınmalı eğitim yapan okul sayıları, halk eğitim merkezi ve özel eğitim kurumları sayısı Grafik-8 ile gösterilmiştir. Bozkurt'ta son beş yıl içinde 2 okul kapanmıştır. Ayrıca bölgede taşınmalı eğitim yapan ilköğretim okulu, halk eğitim merkezi ve özel eğitim kurumu sayıları sırasıyla; 2, 1 ve 1'dir. İlerleyen dönemde bir tane özel dershanenin ilçede açılması planlanmaktadır.

Grafik-8: Son Beş Yıl İçinde Kapanan (2007 – 2011), Taşınmalı Eğitim Yapan Okul Sayıları, Halk Eğitim Merkezi ve Özel Eğitim Kurumları Sayısı

Kaynak: TR82 Bölgesi İl Millî Eğitim Müdürlükleri

Bölgede Üniversite varlığına ilişkin bilgiler Bozkurt, Kastamonu ve TR82 için özetlenmiştir (Bkz. Tablo-7). Bozkurt'taki yüksek okul, Kastamonu Üniversitesi'ne bağlı bulunan Bozkurt Meslek Yüksekokulu'dur. 2 akademik personel ile faaliyete geçmesi planlanmaktadır. Resmi olarak kurulan meslek yüksekokulunda fiili çalışmalar henüz başlamamıştır. Takı tasarımı ile bankacılık ve sigortacılık bölümlerinin açılması planlanmaktadır.

Tablo-7: Bölgede Üniversitelere Ait Bilgiler, 2012

	Fakülte/Meslek Yüksek Okul/Yüksek Okul Sayısı	Akademik Personel Sayısı	Öğrenci Sayısı	Bölüm-Program Sayısı	Öğrenci Alınmayan Bölüm Program Sayısı
Bozkurt	1	2	-	1	1
Kastamonu	25	478	12.841	177	96
TR82	48	1.113	25.112	301	168

Kaynak: TR82 Bölgesi Üniversiteleri

2.4. Sağlık

Bölgede 2011 yılı itibarıyla hastane, yatak, hekim, hasta, yatak başına hasta, hekim başına hasta, toplum sağlığı merkezi ve eczane sayıları gösterilmiştir (Bkz. Tablo-8). Kastamonu'da veri yılı itibarıyla özel hastane bulunmamaktadır. İl genelinde var olan hasta yatak sayısının yaklaşık %3'ü Bozkurt'ta bulunmaktadır. 1 uzman, 3 pratisyen doktor olmak üzere Bozkurt'ta 4 hekim görev yapmaktadır. Önemli sağlık kalite göstergeleri olan yatak başına hasta sayısı bakımından Bozkurt Kastamonu'ya oldukça yakındır, TR82 Bölgesi'nden daha iyi durumdadır. Hekim başına hasta sayısına bakıldığında Bozkurt ilçesi Kastamonu'dan ve TR82 Bölgesi'nden oldukça kötü bir durum sergilemektedir. Bebek ölüm hızı, bir yıl içinde canlı doğup 1 yaşını doldurmadan ölen çocukların, o yıla ait canlı doğumlar içindeki payıdır. En çok kullanılan sağlık göstergelerinden biridir. Bebek ölüm oranı Bozkurt ilçesinde oldukça yüksektir. Belli branşlarda doktor bulunmamaktadır. Bu durum talebi yakın ilçe İnebolu'ya yönlendirmektedir; ancak İnebolu'da bazı branşlarda ihtiyaçlara cevap verememektedir; bu durum özellikle ilçe nüfusunun oldukça arttığı yaz dönemlerinde sıkıntıya neden olabilmektedir. Bozkurt İlçesi'nde diyaliz merkezi bulunmaktadır. Bu merkez Abana ve Çatalzeytin ilçelerine de hizmet vermektedir.

Tablo-8: Bölgede Sağlık Kuruluşları ve Uzman Personel Sayıları, 2011

		Bozkurt	Kastamonu	TR82	
Hastane Sayısı	Kamu	1	14	29	
	Özel	-	3	4	
	Toplam	1	17	33	
Yatak Sayısı	Kamu	25	939	1.439	
	Özel	-	165	243	
	Toplam	25	1.104	2.043	
Hekim Sayısı	Kamu	Uzman	1	141	319
		Pratisyen	3	119	304
		Toplam	4	260	623
	Özel	Uzman	-	63	84
		Pratisyen	-	12	20
		Toplam	-	75	104
Hasta Sayısı	Kamu	44.152	1.506.406	3.911.051	
	Özel	-	389.381	557.900	
	Toplam	44.152	1.895.787	4.468.951	
Yatak Başına Hasta Sayısı		1.766	1.717	2.187	
Hekim Başına Hasta Sayısı		11.038	5.659	6.147	
Toplum Sağlığı Merkezi Sayısı		1	20	41	
Bebek Ölüm Oranı (‰)		21,7	6,3	8,4	
Eczane Sayısı		3	112	233	

Kaynak: TR82 Bölgesi İl Sağlık Müdürlükleri

2.5. Spor

Bozkurt'ta, 2 spor tesisi faaliyet göstermektedir. Kastamonu'da toplam lisanslı sporcu sayısı ise 9.436'dır. Kastamonu geneli için ilçe bazında lisanslı sporcu sayısı derlenememiştir. Ancak İlçe'de aktif spor faaliyetlerinde bulunan kulüpler bulunmaktadır. 1 kapalı spor salonu ve 1 sentetik halı sahanın

bulunduğu ilçede 1 tane de tenis kortu bulunmaktadır. Geçmiş dönemde Kadı Dağı'na 1 tane golf sahasının yapılması planlanmaktaydı.

Tablo-9: Spor Tesisi ve Toplam Lisanslı Sporcu Sayıları, 2011

	Spor Tesisi Sayısı	Toplam Lisanslı Sporcu Sayısı
Bozkurt	2	-
Kastamonu	38	9.436
TR82	83	28.669

Kaynak: Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlükleri

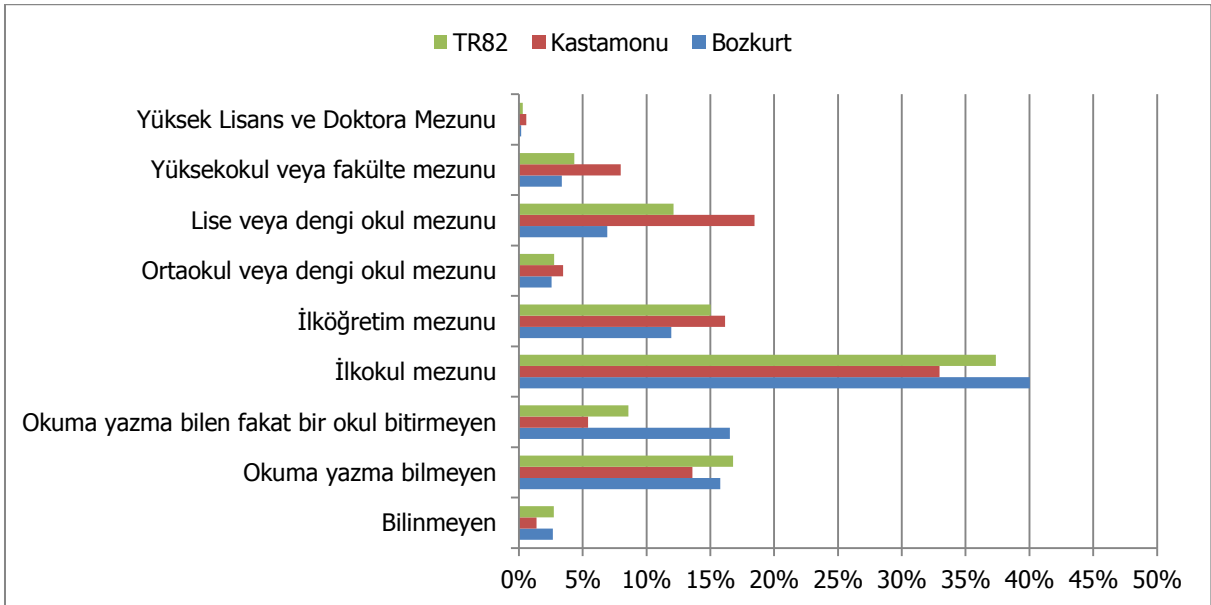
2.6. Toplumsal Cinsiyet ve Kadın

Cinsiyet oranı, bir toplumdaki toplam erkek sayısının toplam kadın sayısına olan oranıdır. Cinsiyet oranı, Dünya'da ve Türkiye'de ortalama olarak 100 kadına 105 erkek gelecek şekilde dengelenmektedir. Bozkurt'ta ise oran ortalama olarak 100 kadına 101 erkek gelecek şekildedir. Bu değer Türkiye ortalamasının altındadır. Erkek sayısındaki azlığın temel belirleyicisi yine çalışma amaçlı bölge dışına göçtür.

Biyolojik cinsiyet kavramından ayrılan toplumsal cinsiyet, farklı zamanlarda farklı cinsiyetlere biçilen toplumsal (sosyal ve ekonomik) rollerle ilgilidir. Kadının statüsü, eğitimi, toplumsal hayata katılımı, istihdamı öne çıkan toplumsal cinsiyet göstergeleridir.

Eğitim açısından cinsiyet değerlendirildiğinde, bölgede ilkökul düzeyi hariç her eğitim düzeyi için kadın ortalaması, erkek ortalamasından daha düşüktür dolayısıyla bölgede kadın eğitim oranının yetersiz olduğu göze çarpmaktadır. Bozkurt, Kastamonu ve TR82 ortalamasıyla karşılaştırıldığı zaman, kadın eğitiminin ilkökul seviyesinde yüksek olduğu, lise seviyesinde ise ilçenin ortalamasının Kastamonu ortalamasının gerisinde kaldığı görülmektedir. Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen ilçede, Kastamonu ve TR82'ye göre ortalamasının üzerinde seyretmektedir. Diğer eğitim kademelerinde ise İlçe, ortalamasının altında kalmıştır.

Grafik-9: Toplumsal Cinsiyet ve Kadın 15 Yaş Üzeri Eğitim Durumu, 2010

Kaynak: TÜİK Veritabanı (Erişim Tarihi: 10.04.2012).

2.7. Kültür

Bozkurt'ta faaliyet gösteren müze yoktur. İlçe 'de 6.804 kitaba ev sahipliği yapan bir kütüphane vardır. İlçe'de her yıl Gynkdağı ve Koçuvaz Festivalleri kapsamında düzenlenen konserlere ve etkinliklere bölge içinden ve bölge dışından çok sayıda kişi katılmaktadır.

Tablo-10: Bölgede Kültürel Göstergeler, 2011

	Düzenli Yapılan Etkinlik Sayısı	Kütüphane Sayısı	Mze Sayısı
Bozkurt	2	1	-

Kaynak: İlçe Anketleri

2.8. Sivil Toplum Kuruluşları

2.8.1. Dernekler

İlçe'de faaliyet gösteren 16 derneğin 674 erkek, 43 kadın üyesi vardır. Kadın üye sayısı, hem Kastamonu hem de TR82 ortalamasının altındadır. Kadınların derneklere katılımı, Kastamonu ve TR82'de olduğu gibi Bozkurt'ta da gelişmemiştir. Ancak aktif çalışan dernekler bulunmaktadır.

Tablo-11: Bölgede Dernek ve Üye Sayıları, 2010

	Dernek Sayısı	Üye Sayısı				
		Toplam	Erkek	Kadın	Erkek (%)	Kadın (%)
Bozkurt	16	717	674	43	94,0	6,0
Kastamonu	516	27.375	23.942	3.433	87	13
TR82	1.229	62.477	55.929	6.548	90	10

Kaynak: T.C. İçişleri Bakanlığı, Dernekler Dairesi Başkanlığı

Bölgede faaliyet alanlarına göre derneklerin oranları gösterilmiştir (Bkz. Tablo-12). Bozkurt'ta öne çıkan dernek türleri dini temelli, hayır işleri, sporla ilgili, mesleki dayanışma ve eğitimle ilgili ve Kalkınma ile ilgili derneklerdir.

Tablo-12: Faaliyet Alanına ve Türüne Göre Dernek Sayıları, 2010

	Bozkurt (%)	Kastamonu (%)	TR82 (%)
Dini Temelli Dernekler	37,5	20,3	22,0
Hayır İşleri ve Yardımlaşma	12,5	12,8	21,2
Spor	12,5	19,6	19,4
Mesleki Dayanışma ve Eğitim	12,5	12,4	7,9
Kalkınma	12,5	6,6	4,5
Kültür	6,3	4,8	3,4
Sosyal	6,3	3,1	2,6
Toplumsal Hayat	-	12,2	9,0
Sağlık	-	1,7	1,2
Dostluk	-	1,2	3,1
İmar	-	1,4	1,5
Gençlik	-	0,8	1,1
Çevre	-	1,6	1,7
Sivil Haklar	-	1,6	1,0
Diğer	-	-	0,2
Kadın Dernekleri	-	-	-
Öğrenci	-	-	0,3
Uluslararası Etkinlikler	-	-	-

Kaynak: T.C. İçişleri Bakanlığı, Dernekler Dairesi Başkanlığı

2.8.2. Vakıflar

Bozkurt'ta 3 vakıf kuruluş amaçlarına göre faaliyetlerine devam etmektedir. Bunlar sağlık, sosyal hizmet ve sosyal yardımla ilgili vakıflardır.

Tablo-13: Bölgede Kuruluş Amacına Göre Vakıflar, 2011

Kurum Amacı*	Bozkurt	Kastamonu	TR82
Sağlık	1	3	3
Sosyal Hizmet	1	2	3
Sosyal Yardım	1	22	43
Bilim-Teknoloji	-	0	1
Dini-Dini Eğitim	-	7	8
Eğitim	-	9	11
Kültür	-	3	5
Sosyal, Tarihi ve Kültürel	-	3	3
Spor	-	1	2
Yöresel Kalkınma	-	1	4
Çevre	-	1	2
Toplam	3	34	62

*Birden fazla kuruluş amacı olan vakıflar tabloda mükerrer gösterilmiştir.
Kaynak: Vakıflar Genel Müdürlüğü

2.9. İstihdam ve Sosyal Güvenlik

2.9.1. İstihdam

Bölgeye ait işyeri ve istihdam verileri aşağıda gösterilmiştir (Bkz. Tablo-14). Tabloya göre Bozkurt'ta 1-9 işçi çalıştıran işyeri sayısı ve istihdam sayısı sırasıyla 70 ve 130'dur. 10 ve üstü işçi çalıştıran işyeri sayısı ve istihdam sayısı yine sırasıyla 12 ve 326'dır.

Tablo-14: Bölgede İşyeri ve İstihdam Verileri, 2012

		Bozkurt	Kastamonu	TR82
1-9 İşçi Çalıştıran İşyeri	İşyeri Sayısı	70	1.419	2.552
	İstihdam	130	2.877	6.106
10 ve Üzeri İşçi Çalıştıran İşyeri	İşyeri Sayısı	12	650	1.156
	İstihdam	326	20.423	41.348
Toplam	İşyeri Sayısı	82	2.069	3.708
	İstihdam	456	23.300	47.454

Kaynak: Kastamonu, Çankırı ve Sinop Çalışma ve İş Kurumu Müdürlükleri

2.9.2. Sosyal Güvenlik

Bölgeye ait sosyal güvenlik istatistikleri aşağıda gösterilmiştir. Sosyal Güvenlik Kurumu'ndan temin edilen veriler Bozkurt'u yansıtamamaktadır (Bkz. Tablo-15).

Tablo-15: Bölgede Sosyal Güvenlik İstatistikleri, 2011

	SGK Kapsamında Aktif Çalışan Sayısı	Toplam Sosyal Güvenlik Kapsamı (Yeşil Kartlılar Hariç)	2022 Sayılı Kanun ³ Kapsamında Olanlar	Yeşil Kart Sahipleri	1+ işçi Çalıştıran İşyeri Sayısı
Kastamonu	79.976	309.624	15.965	32.897	5.669
TR82	142.428	477.039	29.907	63.051	11.668

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu İl Müdürlükleri, 2012

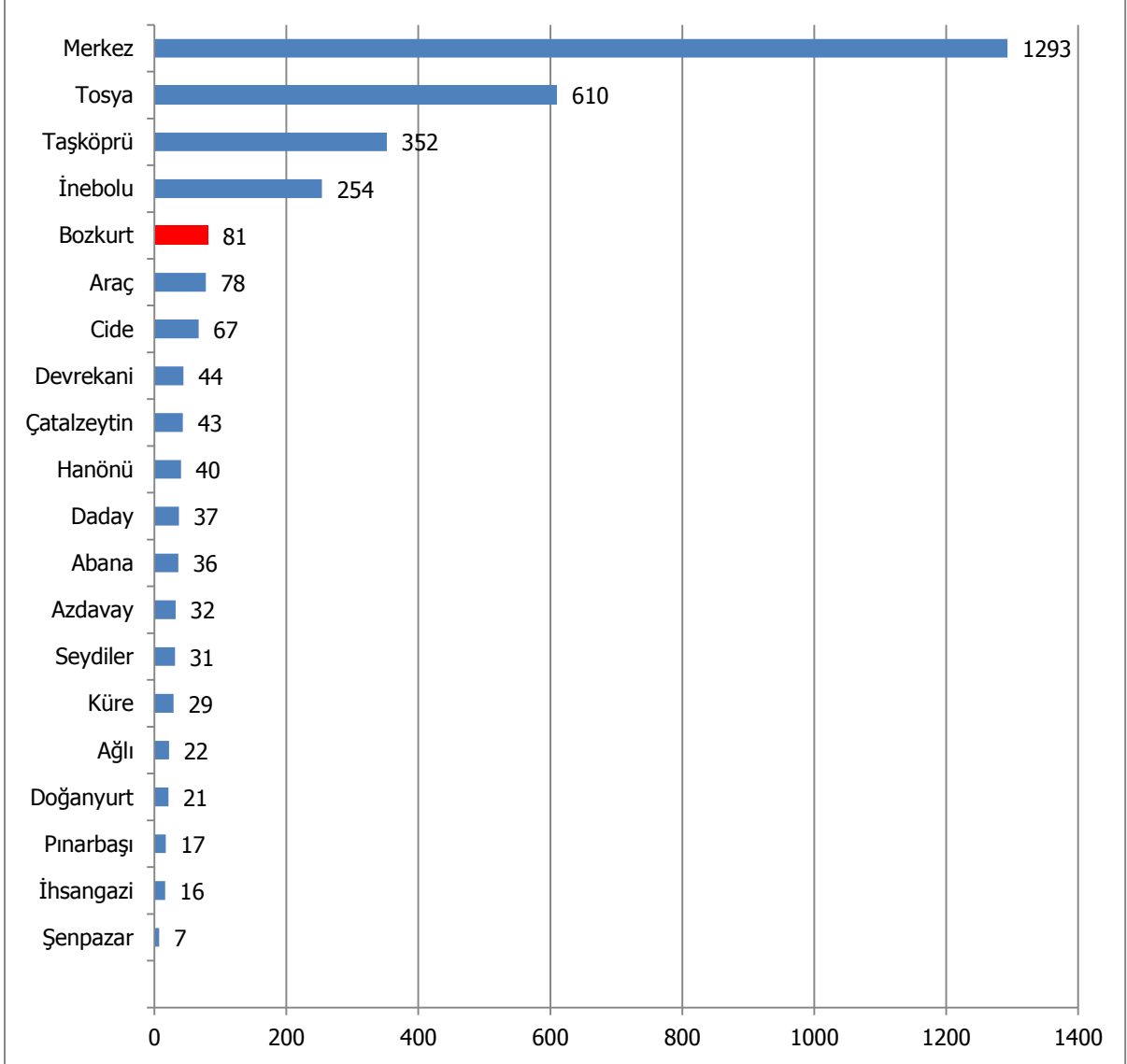
³ 2022 Sayılı, 65 yaşını doldurmuş, muhtaç, güçsüz ve kimsesiz Türk vatandaşlarına aylık bağlanması hakkında kanun.

3. Ekonomik Yapı

Kastamonu'da iktisadi işletmelerin ilçelere göre dağılımı 2012 yılı için gösterilmiştir (Bkz. Grafik-10). İlçelerdeki faal olan işletme sayılarından yola çıkarak Kastamonu ilinde bölgelerarası gelişmişlik düzeyleri anlaşılabilir. Buna göre en çok işletme Kastamonu şehir merkezindeyken başı çeken diğer ilçeler sırasıyla; Tosya, Taşköprü ve İnebolu'dur. Bozkurt'ta ise toplam 81 faal işletme bulunmaktadır.

Grafik-10: İşletmelerin İlçelere Göre Dağılımı, 2012

Kaynak: Kastamonu, İnebolu, Taşköprü, Tosya TSO

Şirket türleri genel olarak; şahıs şirketleri, sermaye şirketleri, kooperatifler ve diğer şirketler şeklinde sınıflandırılabilir. Bölgedeki şirket türleri incelendiğinde, Bozkurt'ta 24 şahıs, 42 sermaye, 15 kooperatif şirketinin mevcut olduğu anlaşılmaktadır (Bkz. Tablo-16).

Tablo-16: Bölgedeki Şirket Türleri, 2012

	Şahıs Şirketi	Sermaye Şirketi	Kooperatif	Diğer
Bozkurt	24	42	15	-
Kastamonu	1.258	1.559	296	9
TR82	2.565	3.193	601	18

Kaynak: Çankırı, Kastamonu, İnebolu, Taşköprü, Tosya, Sinop, Boyabat TSO

Bölgede esnaf faaliyet alanlarının dağılımına bakılınca imalat ve tamiratla ilgili meslek kolları öne çıkmaktadır (Bkz. Tablo-17).

Tablo-17: Bölgedeki Esnaf Faaliyet Alanlarının Dağılımı, 2012

	Bilinmeyen	Hizmetle İlgili Meslek Kolları	İmalat ve Tamiratla İlgili Meslek Kolları
Bozkurt/Kastamonu (%)	-	1,7	1,9
Kastamonu/TR82 (%)	88,2	55,2	57,8
TR82	212	18.643	9.698

Kaynak: Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Esnaf ve Sanatkârlar Odasına Kayıtlı İşletmeler

2012 yılı için Bozkurt'ta işletmelerin NACE sınıflandırmasına göre faaliyet alanları, Tablo-18 ile gösterilmiştir. Tabloya göre Bozkurt'ta öne çıkan faaliyet alanları spesifik olarak; perakende ticaret, toptan ticaret, bina inşaatı, giyim eşyaları imalatı ve kara taşımacılığı, boru hattı taşımacılığıdır.

Tablo-18: Bozkurt'ta İşletmelerin Nace Sınıflandırmasına Göre Faaliyet Alanları, 2012

Nace Faaliyet Adı	Nace Kodu (2'li)	İşletme Sayısı
Perakende ticaret (Motorlu taşıtlar ve motosikletler hariç)	47	29
Toptan ticaret (motorlu taşıtlar ve motosikletler hariç)	46	11
Bina inşaatı	41	10
Giyim eşyalarının imalatı	14	7
Kara taşımacılığı ve boru hattı taşımacılığı	49	6
Gıda ürünlerinin imalatı	10	3
Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	22	3
Konaklama	55	3
Zorunlu sosyal güvenlik hariç, sigorta, reasürans ve emeklilik fonları	65	3
Sigorta ve emeklilik fonları hariç finansal hizmet faaliyetleri	64	2
Balıkçılık ve su ürünleri yetiştiriciliği	3	1
Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç); saz, saman ve benzeri malzemelerden	16	1
Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	23	1
Mobilya imalatı	31	1

Kaynak: Kastamonu TSO

3.1. Tarım ve Hayvancılık

Bozkurt'un, TR82'deki diğer ilçelere göre tarım ve hayvancılık faaliyetlerindeki payı düşüktür.

3.1.1. Tarımsal Yapı ve Alan

Bozkurt 16.812 dekar toplam tarım alanı ile Kastamonu tarım alanının %0,01'ünü karşılamakta olup; ilçeler arasındaki payı son derece düşüktür (Bkz. Tablo-19). Ekilen tarım alanı, sebze bahçeleri alanı ve meyve bahçeleri alanı toplam tarımsal alan verileri ile paralellik göstermektedir ve Kastamonu içerisindeki payı sırasıyla %0,003 ve %0,029 ve %0,121 civarındadır. Bozkurt'un TR82 Düzey2 Bölgesindeki payı göz önüne alındığında bölge içinde son derece düşük paya sahip olduğu görülmektedir.

Tablo-19: Bozkurt, Kastamonu ve TR82'de Tarım Alanları, 2010 (Dekar olarak)

	Toplam Alan	Ekilen tarla alanı	Nadas alanı	Sebze bahçeleri alanı	Meyve bahçeleri alanı
Bozkurt	16.812	3.446	-	1.048	12.318
Kastamonu	1.701.667	1.238.357	325.971	35.773	101.566
TR82	4.529.330	3.022.209	1.230.123	124.602	152.396
Bozkurt/Kastamonu*	0,010	0,003	-	0,029	0,121
Bozkurt/TR82*	0,004	0,001	-	0,008	0,081

* Tarımsal alanın yüzdesi olarak.

Kaynak: TÜİK Veritabanı (Erişim Tarihi: 10.04.2012)

Bozkurt, toplam 34 adet traktör ile Kastamonu traktör varlığının %0,18'ine, bölgedeki toplam traktörün %0,10'una sahiptir. Kastamonu traktör varlığı ise bölgenin %58'ini oluşturmaktadır. Traktör başına tarım alanı Bozkurt ve Kastamonu'da farklılaşmaktadır. Bozkurt'ta traktör başına tarım alanı 101 dekarken, Kastamonu'da yaklaşık 65 dekadır. Bölgenin traktör başına düşen tarım alanının Bozkurt'tan biraz geride kaldığı ve 92 dekara 1 traktör düştüğü görülmektedir (Bkz. Tablo-20).

Tablo-20: Traktör Sayısı ve Traktör Başına Ekilen Tarla Alanı, 2010

	Traktör Sayısı (Adet)	Traktör Başına Ekilen Tarla Alanı (Dekar)
Bozkurt	34	101
Kastamonu	18.986	65
TR82	32.836	92

Kaynak: TÜİK Veritabanı (Erişim Tarihi: 10.04.2012)

3.1.2. Bitkisel Üretim

3.1.2.1. Tarla Ürünleri

Bozkurt baklagiller, endüstriyel bitkiler, tahıllar ve yem bitkilerinin ekilen alan ve üretim miktarları bakımından değerlendirildiğinde Kastamonu'daki payı son derece düşüktür (Bkz. Tablo-21). Ekilen alan ve üretim yalnızca geçim ekonomisi düzeyinde olup ilçe açısından herhangi bir ekonomik değer yaratmamaktadır.

Tablo-21: Bölgede Ürün Türlerine Göre Ekilen Tarla Alanı ve Üretim Miktarları, 2010

	Bozkurt		Kastamonu		TR82		Bozkurt/ Kastamonu*		Bozkurt/TR82*	
	Ekilen Alan (Dekar)	Üretim (Ton)	Ekilen Alan (Dekar)	Üretim (Ton)	Ekilen Alan (Dekar)	Üretim (Ton)	Ekilen Alan	Üretim	Ekilen Alan	Üretim
Baklagiller	-	-	11.401	1.351	105.655	13.121	-	-	-	-
Endüstriyel Bitkiler	-	-	80.327	326.964	88.671	365.922	-	-	-	-
Tahıllar	2.706	251	878.768	141.004	2.335.263	547.797	0,308	0,178	0,308	0,046
Yağlı Tohumlar	-	-	-	-	15.516	2.488	-	-	-	-
Yem Bitkileri	240	68	226.641	204.495	428.467	552.015	0,106	0,033	0,106	0,012
Yumru Bitkiler	500	650	41.220	45.614	48.637	59.134	1,213	1,425	1,213	1,099
Toplam	3.446	969	1.238.357	719.428	3.022.209	1.540.477	1,627	1,636	1,627	1,157

* Tarımsal alanın yüzdesi olarak

Kaynak: TÜİK Veritabanı (Erişim Tarihi: 10.04.2012)

İlçede üretilen tarımsal ürünlere detaylı bir şekilde bakıldığında; tahıllardan yulaf, çavdar ve mısır üretim alanı bulunurken, endüstriyel bitkilerden şeker pancarı üretilmektedir. Ayrıca yumru bitkilerden patates, yem bitkilerinden ise yonca ve fiğ üretimi öne çıkmaktadır. İlçede baklagil üretimi ise mevcut değildir. Şekerpancarı üretiminden ise artık vazgeçilmeye başlanmıştır.

Tablo-22: Bölgede Ürün Türlerine Göre Ekilen Alan ve Üretim Miktarları, 2010

Grup adı	Ürün adı	Ekilen alan (Dekar)	Hasat edilen alan (Dekar)	Üretim (Ton)	Verim (Kg/da)
Tahıllar	Çavdar	681	681	72	106
	Yulaf (Dane)	1.895	1.895	166	88
	Mısır (Dane)	130	130	13	100
	Çeltik	-	-	-	-
	Buğday (Diğer)	-	-	-	-
	Arpa (Diğer)	-	-	-	-
Baklagiller	Fasulye (Kuru)	-	-	-	-
	Mercimek (Yeşil)	-	-	-	-
	Fiğ (Dane)	-	-	-	-
Endüstriyel Bitkiler	Şekerpancarı	1.700	1.700	9.401	5.530
Yumru Bitkiler	Soğan (Kuru)	-	-	-	-
	Patates (Diğer)	500	500	650	1.300
Yem Bitkileri	Yonca (Yeşil Ot)	180	180	60	-
	Korunga (Yeşil Ot)	-	-	-	-
	Fiğ (Yeşil Ot)	60	60	8	-
	Mısır (Silajlık)	-	-	-	-

Kaynak: TÜİK Veritabanı (Erişim Tarihi: 10.04.2012)

3.1.2.2. Sebze Ürünleri

2010 yılı sebze ürünleri üretimi incelendiğinde, Bozkurt'ta çoğu sebzenin üretiminin görece sınırlı olduğu dikkat çekmektedir. Barbunya, bezelye üretimi Tablo-23'den görüldüğü gibi Kastamonu ve Bölge genelinde bir miktar daha fazla ön plana çıkmaktadır.

Tablo-23: İlçede Öne Çıkan Sebze Ürünleri, 2010 (Aksi belirtilmedikçe ton olarak)

	Bozkurt	Kastamonu	TR82	Bozkurt/Kastamonu *	Bozkurt/TR82 *
Barbunya Fasulye	560	1.777	3.998	31,51	14,01
Bezelye (Taze)	11	38	136	28,95	8,09
Balkabağı	42	577	2.690	7,28	1,56
Bakla (Taze)	2	80	237	2,50	0,84
Hıyar (Sofralık)	165	8.654	28.174	1,91	0,59
Maydanoz	1	66	228	1,52	0,44
Marul (Kıvırcık)	6	563	1.258	1,07	0,48
Ispanak	8	1.264	3.445	0,63	0,23
Patlıcan	2	374	4.096	0,53	0,05
Fasulye (Taze)	25	5.515	15.207	0,45	0,16
Domates (Sofralık)	78	32.643	67.038	0,24	0,12
Karpuz	3	1.903	10.499	0,16	0,03
Biber (Dolmalık)	1	722	3.688	0,14	0,03
Kavun	1	1.315	65.468	0,08	0,00
Biber (Sivri)	1	1.451	6.712	0,07	0,01

* Tarımsal üretimin yüzdesi olarak

Kaynak: TÜİK Veritabanı (Erişim Tarihi: 10.04.2012)

3.1.2.3. Meyve Ürünleri

Meyve ürün gruplarının çoğu Bozkurt'ta üretilmemektedir. Üretim değeri bakımından Trabzon hurması, kivi, incir, fındık ve dut en çok yetiştirilen meyveler olup Kastamonu'da ve Bölge meyve üretiminde önemli bir yere sahiptir (Bkz. Tablo-24). İlçede; fındık, kivi ve ceviz ekonomik geçim kaynağı olan meyve ürün türleridir. Ceviz ve kestane ilçe ölçeğinde bir günlük pazarla toptancı vasıtasıyla satılıyor.

Tablo-24: İlçelere Göre Seçilmiş Meyve Ürünleri, 2010 (Aksi belirtilmedikçe ton olarak)

	Bozkurt	Kastamonu	TR82	Bozkurt/Kastamonu*	Bozkurt/TR82*
Trabzon Hurması	18	43	68	41,9	26,5
Kivi	46	231	246	19,9	18,7
İncir	104	533	1.526	19,5	6,8
Fındık	707	4.311	5.750	16,4	12,3
Dut	111	746	2.132	14,9	5,2
Kiraz	244	2.635	5.979	9,3	4,1
Armut	304	4.043	9.013	7,5	3,4
Ceviz	291	4.268	7.444	6,8	3,9
Elma (Diğer)	420	6.270	8.557	6,7	4,9
Kestane	600	9.225	13.729	6,5	4,4
Erik	120	3.328	6.187	3,6	1,9

* Toplam üretimin yüzdesi olarak

Kaynak: TÜİK Veritabanı (Erişim Tarihi: 10.04.2012)

3.1.3. Hayvansal Üretim

3.1.3.1. Büyükbaş Hayvan Varlığı

Yıllar itibariyle Bozkurt'un sığır varlığı incelendiğinde 2006 yılından 2010 yılına genel olarak kültür sığır sayılarında azalma görülmektedir. Kültür melezi sayıları ise yıllar itibariyle birbirine yakın ve dalgalı bir seyir izlemektedir. Kastamonu ve bölgede ise kültür ırkı sayılarında yıllar itibariyle artan bir ivme görülmektedir. Bozkurt sığır varlığı itibariyle özellikle kültür melezi ve yerli sığır potansiyeli bakımından Kastamonu genelinde düşük bir paya sahiptir (Bkz. Tablo-25).

Tablo-25: Yıllar İtibariyle Büyükbaş Hayvan Varlığı (Aksi belirtilmedikçe sayı olarak)

	Hayvan Adı	2006	2007	2008	2009	2010	
Bozkurt	Sığır	Kültür	148	146	134	115	117
		K. Melezi	224	234	229	236	236
		Yerli	1500	1519	1527	1511	1518
		Toplam	1872	1899	1890	1862	1871
	Manda	-	-	-	-	2	
Kastamonu	Sığır	Kültür	73.604	77.754	80.903	76.872	81.775
		K. Melezi	116.215	96.594	99.175	88.131	98.754
		Yerli	94.861	98.238	86.191	77.431	75.059
		Toplam	284.680	272.586	266.269	242.434	255.588
	Manda	1.027	925	856	677	666	
TR82	Sığır	Kültür	88.937	92.614	97.133	94.506	99.809
		K. Melezi	211.793	186.102	186.935	180.193	174.555
		Yerli	167.586	169.755	151.931	133.485	132.188
		Toplam	468.316	448.471	435.999	408.184	406.552
	Manda	5.749	5.152	4.087	3.440	2.906	
Bozkurt/Kastamonu*	Sığır	Kültür	0,201	0,188	0,166	0,150	0,143
		K. Melezi	0,193	0,242	0,231	0,268	0,239
		Yerli	1,581	1,546	1,772	1,951	2,022
		Toplam	0,658	0,697	2,168	2,369	2,404
	Manda	-	-	-	-	0,3	
Bozkurt/TR82*	Sığır	Kültür	0,166	0,158	0,138	0,122	0,117
		K. Melezi	0,106	0,126	0,123	0,131	0,135
		Yerli	0,895	0,895	1,005	1,132	1,148
		Toplam	1,167	1,178	1,266	1,385	1,401
	Manda	-	-	-	-	0,06	

* Toplam hayvan sayısının yüzdesi olarak

Kaynak: TÜİK Veritabanı (Erişim Tarihi: 10.04.2012)

3.1.3.2. Küçükbaş Hayvan Varlığı

Küçükbaş hayvan varlığı bakımından Bozkurt gerek Kastamonu, gerekse Bölge hayvan varlığında düşük bir paya sahiptir (Bkz. Tablo-26).

Tablo-26: Yıllar İtibariyle Küçükbaş Hayvan Varlığı (Aksi belirtilmedikçe sayı olarak)

	Hayvan Adı	2006	2007	2008	2009	2010
Bozkurt	Koyun	285	260	152	458	423
	Keçi (Kıl+Tiftik)	-	-	-	62	20
Kastamonu	Koyun	83.710	70.653	66.289	57.278	54.569
	Keçi (Kıl+Tiftik)	20.122	18.217	17.458	13.202	15.692
TR82	Koyun	288.544	264.641	209.529	182.678	216.532
	Keçi (Kıl+Tiftik)	52.521	45.761	44.765	36.277	41.219
Bozkurt/Kastamonu*	Koyun	0,340	0,368	0,229	0,800	0,775
	Keçi (Kıl+Tiftik)	-	-	-	0,470	0,127
Bozkurt/TR82*	Koyun	0,099	0,098	0,073	0,251	0,195
	Keçi (Kıl+Tiftik)	-	-	-	0,034	0,049

* Toplam hayvan sayısının yüzdesi olarak
Kaynak: TÜİK Veritabanı (Erişim Tarihi: 10.04.2012)

3.1.3.3. Kanatlı Hayvan Varlığı

Bozkurt'ta kanatlı hayvan varlığı incelendiğinde, ticari olarak üretimin yapılmadığı, kanatlı hayvanların daha çok köylerde üretildiği ve ekonomik olarak çok bir değer taşımadığı görülmektedir (Bkz. Tablo-27).

Tablo-27: Yıllar İtibariyle Kanatlı Hayvan Varlığı (Aksi belirtilmedikçe sayı olarak)

	Hayvan Adı	2006	2007	2008	2009	2010
Bozkurt	Et Tavuğu	1.250	1.200	950	-	-
	Ymrt. Tavuğu	2.300	2.100	1.925	1.850	1.700
	Hindi	400	380	230	215	170
	Ördek	-	-	-	-	-
	Kaz	-	5	-	-	-
	Toplam	3.950	3.685	3.105	2.065	1.870
Kastamonu	Et Tavuğu	12.552	28.200	29.568	21.014	21.014
	Ymrt. Tavuğu	301.445	263.934	310.398	290.342	292.654
	Hindi	22.945	15.156	14.970	13.620	7.666
	Ördek	5.841	2.535	2.577	2.418	1.894
	Kaz	5.247	2.643	2.017	1.745	1.390
	Toplam	348.030	312.468	359.530	329.139	324.618
TR82	Et Tavuğu	2.385.578	856.901	957.195	967.214	984.514
	Ymrt. Tavuğu	625.903	529.170	541.112	563.075	448.124
	Hindi	37.338	27.172	24.955	21.984	14.516
	Ördek	9.755	7.117	7.266	6.694	4.164
	Kaz	7.938	4.800	4.637	4.012	3.080
	Toplam	3.066.512	1.425.160	1.535.165	1.562.979	1.454.398
Bozkurt/ Kastamonu*	Et Tavuğu	9,96	4,26	3,21	-	-
	Ymrt. Tavuğu	0,76	0,80	0,62	0,64	0,58
	Hindi	1,74	2,51	1,54	1,58	2,22
	Ördek	-	-	-	-	-
	Kaz	-	0,19	-	-	-
	Toplam	12,46	7,75	5,37	2,22	2,80
Bozkurt/ TR82*	Et Tavuğu	0,05	0,14	0,10	-	-
	Ymrt. Tavuğu	0,37	0,40	0,36	0,33	0,38
	Hindi	1,07	1,40	0,92	0,98	1,17
	Ördek	-	-	-	-	-
	Kaz	-	0,10	-	-	-
	Toplam	1,49	2,04	1,38	1,31	1,55

* Toplam hayvan sayısının yüzdesi olarak
Kaynak: TÜİK Veritabanı (Erişim Tarihi: 10.04.2012)

3.1.3.4. Arıcılık

Bozkurt, 2010 verilerine göre 5.250 adet kovanla Kastamonu'nun sahip olduğu toplam kovanın %10.62'sine sahiptir. İlçe aynı zamanda, bölge arı kovanı sayısının %5,45'ine sahiptir. Bozkurt'un elindeki kovan sayısı ve veriler dikkate alındığında bölgedeki yerinin önem arz ettiği görülmektedir (Bkz. Tablo-28).

Tablo-28: Yıllar İtibariyle Bölgede Arı Kovanı Sayısı (Aksi belirtilmedikçe sayı olarak)

	2006	2007	2008	2009	2010
Bozkurt	6.100	5.800	5.400	5.420	5.250
Kastamonu	60.688	54.100	54.272	52.091	49.456
TR82	121.675	111.505	113.139	118.565	96.316
Bozkurt/Kastamonu*	10,05	10,72	9,95	10,40	10,62
Bozkurt/TR82*	5,01	5,20	4,77	4,57	5,45

* Toplam kovan sayısının yüzdesi olarak

Kaynak: TÜİK Veritabanı (Erişim Tarihi: 10.04.2012)

3.1.3.5. Hayvansal Üretim Miktarları

Bozkurt'ta büyükbaş ve küçükbaş et üretimi mevcut değildir, herhangi bir ekonomik değer yaratmamaktadır (Bkz. Tablo-29).

Tablo-29: Büyükbaş ve Küçükbaş Hayvan Et Üretimi (Ton) (Aksi belirtilmedikçe sayı olarak)

		2007	2008	2009
Bozkurt	Büyük Baş Et	-	-	-
	Küçük Baş Et	-	-	-
Kastamonu	Büyük Baş Et	1.285	1.924	1.664
	Küçük Baş Et	144	105	75
TR82	Büyük Baş Et	6.556	4.262	4.021
	Küçük Baş Et	736	517	417
Bozkurt/Kastamonu*	Büyük Baş Et	-	-	-
	Küçük Baş Et	-	-	-
Bozkurt/TR82*	Büyük Baş Et	-	-	-
	Küçük Baş Et	-	-	-

* Toplam üretimin yüzdesi olarak

Kaynak: TÜİK Veritabanı (Erişim Tarihi: 10.04.2012)

İlçenin yıllar bazında büyükbaş süt üretimi incelendiğinde durgun bir seyir izlediği görülmektedir. Küçükbaş süt üretimi ise görece dalgalıdır, yıllar itibariyle küçük artış ve azalışlar gerçekleşmiştir. 2007'den 2008'e azalış görülmüş, 2009'da tekrar artmıştır. 2010'da ise üretim yeniden azalarak 9 ton civarına gerilemiştir. 2010 yılında gerek büyükbaş gerekse küçükbaş süt üretiminde Kastamonu ve TR82 bölgesinde toparlanma olmuştur. 2010 yılı verilerine göre Bozkurt büyükbaş süt üretiminde Kastamonu'nun %0,4'ünü, küçükbaş süt üretiminin ise yaklaşık %0,5'ini karşılamaktadır (Bkz. Tablo-30).

Tablo-30: Büyükbaş ve Küçükbaş Hayvan Süt Üretimi (Ton) (Aksi belirtilmedikçe sayı olarak)

		2007	2008	2009	2010
Bozkurt	Büyük Baş	1.152	1.146	1.134	1.140
	Küçük Baş	7	4	12	9
Kastamonu	Büyük Baş	287.281	285.729	269.330	284.985
	Küçük Baş	2.294	2.196	1.952	1.900
TR82	Büyük Baş	433.178	409.751	409.960	429.426
	Küçük Baş	8.545	6.606	6.024	7.777
Bozkurt/Kastamonu*	Büyük Baş	0,40	0,40	0,42	0,40
	Küçük Baş	0,31	0,16	0,61	0,49
Bozkurt/TR82*	Büyük Baş	0,27	0,28	0,28	0,27
	Küçük Baş	0,08	0,05	0,20	0,12

* Toplam üretimin yüzdesi olarak

Kaynak: TÜİK Veritabanı (Erişim Tarihi: 10.04.2012)

Bozkurt'un yıllara göre hayvansal ürün üretimleri değerlendirildiğinde yumurta ve bal üretiminde düşüş olduğu görülmektedir. Büyükbaş ve küçükbaş deri üretimi ise Kastamonu'da yapılmamaktadır (Bkz. Tablo-31).

Tablo-31: Yumurta, Bal, Bal Mumu ve Deri Üretimi (Aksi belirtilmedikçe sayı olarak)

		2007	2008	2009
Bozkurt	Yumurta (1000 Adet)	425	370	325
	Bal (Ton)	49	43,2	32,5
	Bal Mumu (Ton)	2	1,9	1,85
	B.Baş Deri (Adet)	-	-	-
	K.Baş Deri (Adet)	-	-	-
Kastamonu	Yumurta (1000 Adet)	45.167	56.422	50.278
	Bal (Ton)	407	447	447
	Bal Mumu (Ton)	22,8	29,7	28,5
	B.Baş Deri (Adet)	6.355	9.029	7.724
	K.Baş Deri (Adet)	7.977	5.320	3.322
TR82	Yumurta (1000 Adet)	82.650	94.881	96.384
	Bal (Ton)	806	1.278	1.053
	Bal Mumu (Ton)	48,4	64,6	53,1
	B.Baş Deri (Adet)	32.478	21.847	20.734
	K.Baş Deri (Adet)	43.214	29.486	23.826
Bozkurt/Kastamonu*	Yumurta	0,94	0,66	0,65
	Bal	12,04	9,66	7,27
	Bal Mumu	8,77	6,40	6,49
	B.Baş Deri	-	-	-
	K.Baş Deri	-	-	-
Bozkurt/TR82*	Yumurta	0,51	0,39	0,34
	Bal	6,08	3,38	3,09
	Bal Mumu	4,13	2,94	3,48
	B.Baş Deri	-	-	-
	K.Baş Deri	-	-	-

* Toplam üretimin yüzdesi olarak

Kaynak: TÜİK Veritabanı (Erişim Tarihi: 10.04.2012)

3.1.4. Su Ürünleri Üretim Miktarları

Bozkurt'ta 2008-2010 arasında üretilen su ürünleri Tablo-32'den incelenebilir. Tablodan da görüldüğü üzere balık üretim miktarları her yıl çeşitlilik göstermektedir. 2010 yılı verilerine göre Bozkurt'ta en fazla avlanan balık türleri; mezigit, istavrit, palamut, çinekop ve barbunyadır. Su ürünleri genel olarak İstanbul, Ankara ve Sinop'a gönderilmektedir.. Balık unu fabrikaları da balık arzının yöneldiği noktalardan biri konumundadır.

Tablo-32: Bozkurt'ta Üretilen Su Ürünleri Miktarları, 2011 (Aksi belirtilmedikçe ton olarak)

	2008	2009	2010
Mezgit	6,95	6,90	10,40
İstavrit	27,25	9,10	9,25
Palamut	9,00	4,55	8,95
Çinekop	2,45	2,02	4,65
Barbunya	2,95	3,55	3,35
Kaya balığı	-	2,95	1,85
Kalkan	3,95	3,65	1,80
Kefal	3,90	5,35	1,75
Levrek	0,05	0,15	0,30
Hamsi	7,70	4,05	0,00
Zargana	1,60	-	-

Kaynak: İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Genel Müdürlüğü (Erişim Tarihi: 10.04.2012)

3.2. Orman ve Ormanlık

Bozkurt ilçe sınırları içerisinde yer alan orman ve orman ürünleri incelendiğinde 2008 - 2010 yılları arasında endüstriyel odun üretiminin dalgalı bir seyir izlediği dikkat çekmektedir. 2008'den 2009'a endüstriyel odun üretiminde artış gözlemlenirken, 2009'dan 2010'a düşüş söz konusudur. Ayrıca ilçede endüstriyel odunun yakacak odundan daha önemli olduğu görülmektedir (Bkz. Tablo-33). 2010 verilerine göre Kastamonu'da üretilen endüstriyel odunun %4,58'i, yakacak odunun %4,47'si Bozkurt'tan sağlanmaktadır.

Tablo-33: Ormandan Elde Edilen Endüstriyel ve Yakacak Odun Miktarları

	2008		2009		2010	
	Endüstriyel Odun	Yakacak Odun	Endüstriyel Odun	Yakacak Odun	Endüstriyel Odun	Yakacak Odun
	m ³	Ster	m ³	Ster	m ³	Ster
Bozkurt	49.420	2.590	61.652	2.572	56.409	2.471
Kastamonu	1.020.203	56.058	1.130.025	49.604	1.230.351	55.341
TR82	1.533.284	137.667	1.686.614	134.687	1.856.573	130.525
Bozkurt/Kastamonu*	4,84	4,62	5,46	5,19	4,58	4,47
Bozkurt/TR82*	3,22	1,88	3,66	1,91	3,04	1,89

* Toplam üretimin yüzdesi olarak

Kaynak: Orman Genel Müdürlüğü, Ankara ve Kastamonu Orman Bölge Müdürlükleri Verileri

İlçe için orman varlığı oldukça büyük bir ekonomik kaynak özelliğindedir. Kestane ağacı da aslında mobilya üretiminde kullanılabilir; ancak işleme ve kurutma sürecinin zorluğu maliyeti artıran bir etkidir.

3.3. Sanayi

3.3.1. Organize Sanayi Bölgeleri

Bozkurt'ta Organize Sanayi Bölgesi bulunmamaktadır.

3.3.2. Küçük Sanayi Siteleri

50 işyerinin bulunduğu ve %84 kapasiteyle çalışan bir Küçük Sanayi Sitesi bulunmaktadır. Bölgedeki diğer Küçük Sanayi Sitelerine ilişkin veriler Tablo-34 ile gösterilmiştir.

Tablo-34: Küçük Sanayi Siteleri

İl	KSS Adı	Toplam İşyeri Sayısı	Dolu İşyeri Sayısı	Doluluk Oranı
Çankırı	Çerkeş KSS	32	28	88
	Ilgaz KSS	62	44	71
	Merkez KSS	120	120	100
Kastamonu	Abana KSS	38	21	55
	Araç KSS	100	59	59
	Bozkurt KSS	50	42	84
	Çatalzeytin KSS	44	21	48
	Devrekani KSS	100	62	62

	Merkez KSS	225	225	100
	Merkez KSS Yeni KSS	250	147	59
	Taşköprü KSS	120	99	83
	Tosya (Ağaç İşleri) KSS	24	8	33
	Tosya (1. Bölüm) KSS	105	77	73
	Tosya (2. Bölüm) KSS	74	52	70
	Tosya (3. Bölüm) KSS	120	65	54
	Tosya Dokumacılar KSS	21	0	0
Sinop	Ayancık KSS	100	93	93
	Boyabat KSS	200	200	100
	Gerze KSS	149	149	100
	Merkez KSS	200	181	91

Kaynak: Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, 81 İl Durum Raporu,2012

3.3.3. İlçede Öne Çıkan Sektörler

Kastamonu'da imalat sanayiinde faaliyet gösteren ve Kastamonu'da ilk 100'e giren işletmeler Tablo-35 ile gösterilmiştir. Ancak Bozkurt Kastamonu'da il 100'e giren işletmeler arasına girememiştir.

Tablo-36'teki veriler değerlendirildiğinde, Bozkurt'taki işletmelerde sektörel yoğunlaşmanın daha çok; Plastik kapılar, pencereler, çerçeveler, panjurlar, güneşlikler, süpürgelikler (PVC'den olanlar dâhil) ve nane, yaban otu, papatya vb. diğer bitkisel çayların imalatında olduğu görülmektedir.

Tablo-35: Kastamonu'da İmalat Sanayiinde Faaliyet Gösteren ve Kastamonu'da Vergi Matrahları Sıralamasında İlk 100'e Giren İşletmeler, 2012

İlçe	İlk 100'deki Yeri	Nace Faaliyet Kodu	Nace Faaliyet Adı
Tosya	7	162102	Kontrplak, kaplanmış pano ve benzer tabakaları preslenmiş tahta mukavvalar ve levhalar imalatı
Tosya	16	162102	Kontrplak, kaplanmış pano ve benzer tabakaları preslenmiş tahta mukavvalar ve levhalar imalatı
Araç	21	141399	Diğer dış giyim eşyaları imalatı
Tosya	22	236300	Hazır karma beton imalatı
İnebolu	26	289203	Beton ve harç karıştırıcıları (mikserleri) imalatı
Tosya	27	139604	Diğer işlem görmüş ya da kaplanmış diğer kumaşların imalatı
Taşköprü	32	162102	Kontrplak, kaplanmış pano ve benzer tabakaları preslenmiş tahta mukavvalar ve levhalar imalatı
Merkez	36	282900	Başka yerde sınıflandırılmamış diğer genel amaçlı makinelerin imalatı
Tosya	37	162301	Temel olarak inşaat sanayinde kullanılması amaçlanan ahşap malzeme imalatı
Daday	41	141399	Diğer dış giyim eşyaları imalatı
Cide	53	301104	Gemi inşa yan sanayi
Tosya	67	162301	Temel olarak inşaat sanayinde kullanılması amaçlanan ahşap malzeme imalatı
Tosya	75	162301	Temel olarak inşaat sanayinde kullanılması amaçlanan ahşap malzeme imalatı
Tosya	81	162301	Temel olarak inşaat sanayinde kullanılması amaçlanan ahşap malzeme imalatı
Merkez	93	16399	Diğer hasat sonrası bitkisel ürünler ile ilgili faaliyetler
Merkez	96	16399	Diğer hasat sonrası bitkisel ürünler ile ilgili faaliyetler

Kaynak: Kastamonu Vergi Dairesi

Tablo-36: Bozkurt'ta İmalat Alanında Faaliyet Gösteren İşletmelerin Dağılımı, 2012

Nace Kodu 2'li	Nace Kodu 4'lü	Nace Kodu 6'lı	Nace Faaliyet Adı	İşletme Sayısı
22	2223	222301	Plastik kapılar, pencereler, çerçeveler, panjurlar, güneşlikler, süpürgelikler (PVC`den olanlar dahil)	3
10	1083	108306	Diğer bitkisel çayların imalatı (nane, yaban otu, papatya vb.)	2
31	3109	310999	Diğer mobilyaların imalatı	1
23	2363	236300	Hazır karma beton imalatı	1
16	1621	162104	Kapı panelleri yapmak için üretilen bir tip tahta olan MDF`nin ve sıkıştırılmış liflerden yapılan diğer levhaların imalatı	1
14	1413	141399	Diğer dış giyim eşyaları imalatı	1
10	1071	107102	Fırın ürünleri imalatı (ekmek, pide, simit, vb. dahil, taze pastane ürünlerinin imalatı hariç)	1

Kaynak: Kastamonu TSO

Bozkurt'ta öne çıkan sektörler Tablo-37 ile gösterilmiştir. Bölgedeki esnaf faaliyetleri değerlendirildiğinde, genel olarak ulaştırma hizmetleri ve gıda maddeleri ile ilgili hizmetlerin geliştiği söylenebilir.

Tablo-37: Bozkurt'ta Öne Çıkan Meslek Kolları ve İşletme Sayıları, 2012

Meslek Kolu	İşletme Sayısı
Ulaştırma Hizmetleri	160
Gıda Maddeleri İle İlgili Hizmetler	81
Haberleşme, Dinlenme, Barınma Ve Eğlence Hizmetleri	55
Ağaçtan Mamul Eşya	47

Kaynak: Kaynak: Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Esnaf ve Sanatkarlar Odasına Kayıtlı İşletmeler

Sektör bazında esnaf işletmeleri sayısı Tablo-38 ile belirtilmiştir. Buna göre bölgede en çok ulaştırma hizmetleri, gıda maddeleri ile ilgili hizmetler; haberleşme, dinlenme, barınma ve eğlence hizmetleri, ağaçtan mamul eşya, madeni eşya ve makina hizmetleri gelişmiştir.

Tablo-38: Bozkurt'ta Meslek Kolları ve İşletme Sayıları, 2012

Meslek Kolu	İşletme Sayısı
Ulaştırma Hizmetleri	160
Gıda Maddeleri İle İlgili Hizmetler	81
Haberleşme, Dinlenme, Barınma Ve Eğlence Hizmetleri	55
Ağaçtan Mamul Eşya	47
Madeni Eşya Ve Makina	28
Yapı Sanatları	26
Gıda Maddeleri	24
Her Türlü Dokuma, Giyim, Mensucat Ve Örgülük Eşya	20
Oto Ve Diğer Motorlu Taşıt Araçları	13
Sağlık, Temizlik, Güzellik Ve Bakım Hizmetleri	13
Elektrik Ve Elektronik Aletler	12
Giyim Ve Kuşamla İlgili Hizmetler	9
Metalden Başka Maddelerden Mamül Eşya	7
Deri Ve Deriden Mamul Eşya	5
Camdan Mamul Eşya	3
Kağıt, Kırtasiye Ve Basımla İlgili Hizmetler	3
Kağıt, Kırtasiye Ve Basımla İlgili Sanatlar	3
Lastik, Plastik, Polyester Ve Benzeri Maddelerden Mamül Eşya	1

Kaynak: Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Esnaf ve Sanatkarlar Odasına Kayıtlı İşletmeler

3.4. Madencilik

Bölgede çıkan madenler incelendiğinde Bozkurt'ta, 75.000 tonluk görünür (mümkün) rezerv miktarıyla cıva dikkat çekmektedir. 1990 yılından beri cıva da üretim yasağı bulunmaktadır. Ayrıca bölgede manganez de çıkartılmaktadır (Bkz. Tablo-39).

Tablo-39: Bozkurt'ta Maden Varlığı, 2011

Maden	Maden Varlığı
Cıva	75.000 ton görünür + mümkün rezerv bulunmaktadır.
Manganez	2.200 ton muhtemel rezerv bulunmaktadır.

Kaynak: MTA, 2012

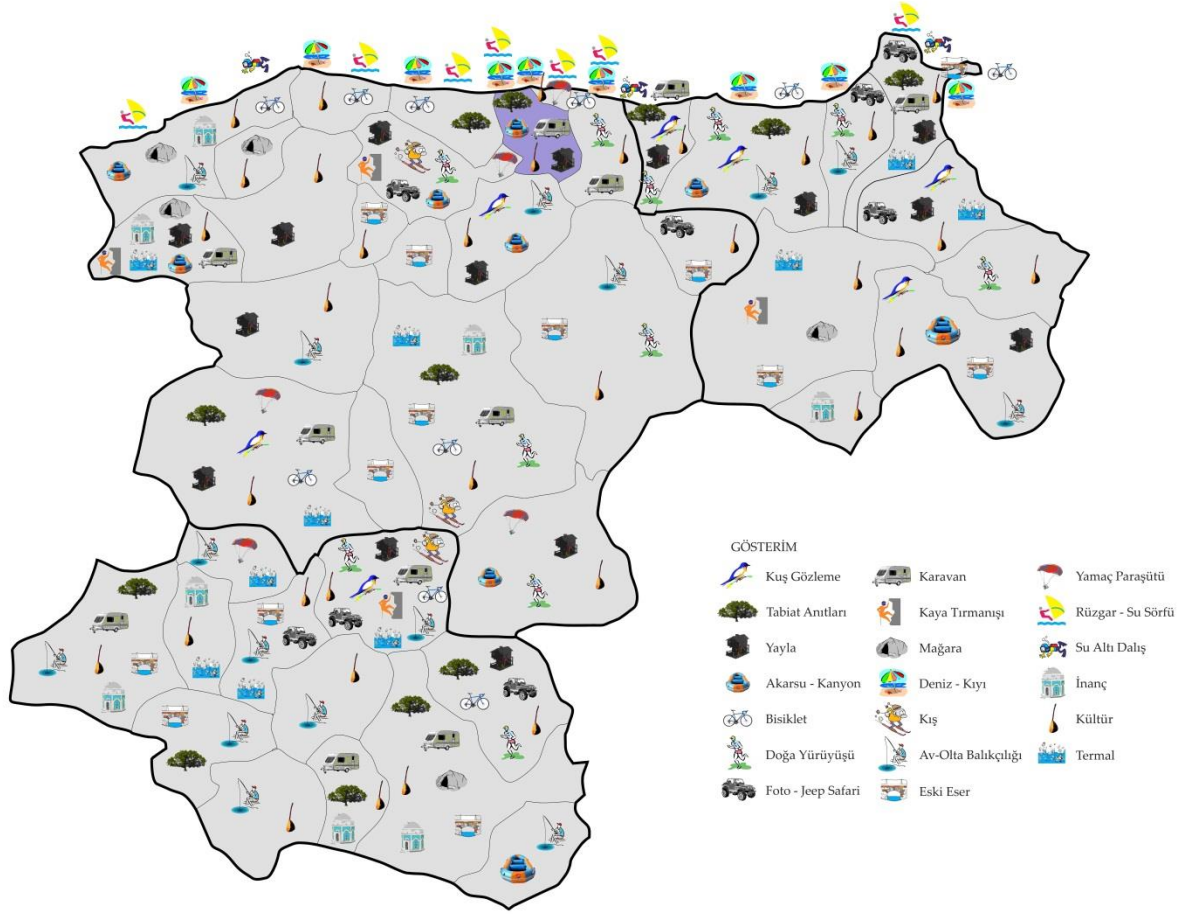
3.5. Turizm

Turizm esasen İlçe ekonomisi için önemli bir gelir kaynağı değildir. Büyük şehirlere ve turizm merkezlerine uzak oluşu, ulaşım güçlükleri gibi nedenlerle bu konudaki potansiyel değerlendirilememektedir. İlçede gerek doğa turizmi, gerekse deniz turizmi için gerekli potansiyel mevcuttur. Yayla ve piknik alanlarının sayısı bir hayli fazladır. İlçede Yakaören (İlişi) Köyü ve Beldeğirmen Köyü deniz turizmi açısından oldukça önemlidir. Her iki köyde de konaklama tesisleri mevcuttur.

Ceneviz Kalesi İlçe'nin önemli turizm değerlerinden biridir. Kale İlçeye bağlı İlişi Köyü sahil yolu üzerinde bulunan, Cenevizliler tarafından yapılan ve denizden geçen gemileri gözetleme amacıyla kullanıldığı sanılan küçük ve tek burçlu bir kaledir. Kale harabe halindedir.

İlçedeki bir diğer turizm değeri Beyazıd Çınarıdır. İlçeye bağlı Beldeğirmen Köyünde sahil kenarında bulunan Çınar ağacı, 500 yaşından fazladır. Beyazıd Çınarı adı verilerek Anıtlar Yüksek Kuruluna tescil ettirilmiş ve koruma altına alınmıştır. Çınar ağacının yakın yerinde dinlenme yerleri park ve konaklama yerleri lokanta ve kahvehane mevcuttur.

Şekil-1: Bölgede Turizm Varlığı

Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm İl Müdürlükleri verileri kullanılarak tarafımızca çizilmiştir.

Tablo-40: Bozkurt'ta Konaklama Kapasitesi, 2012

	Bozkurt	Kastamonu	TR82	Bozkurt/ Kastamonu*	Bozkurt/ TR82*
Toplam Konaklama Kapasitesi (Otel, Pansiyon, Tatil Köyü, Kamping vb.)	123	3.766	7.817	3,2	1,6

*Toplam konaklama kapasitesinin yüzdesi olarak

Kaynak: Kastamonu, Çankırı, Sinop İl Turizm Müdürlükleri ve Merkez İlçe Belediyeleri, 2012

4. Kentleşme ve Ulaşım

4.1. Kentleşme

Bozkurt'ta kent nüfusu, Bozkurt'un toplam nüfusunun %57'sidir. Kent nüfusu aynı zamanda bir bölgedeki kentleşmenin de göstergesidir. Buna göre Bozkurt'ta kentleşme, Kastamonu ve TR82 ortalamasının üzerindedir.

Köylere yapılan yatırımlar geçmiş dönemlerde kaybedilen nüfusu geri getirmeye yetmemektedir. 2 köy dışında köylerin içme suyu problemi bulunmamaktadır.

Tablo-41: Kent ve Kır Nüfus Oranları, 2011

	Kent Nüfusu*	Kır Nüfusu*
Bozkurt	57,63	42,37
Kastamonu	55	45
TR82	55,52	44,48

*Toplam nüfusun yüzdesi olarak, Kaynak: TÜİK, Nüfus İstatistikleri www.tuik.gov.tr (Erişim Tarihi: 11.01.2012)

Bozkurt'ta baraj ve gölet mevcut değildir (Bkz. Tablo-42).

Tablo-42: Su İstatistikleri, 2011

	Yapımı Tamamlanmış Baraj Sayısı (Sulama)	Baraj Depolama Hacmi (hm ³)	Baraj Sulama Alanı (ha)	Yapımı Tamamlanmış Gölet Sayısı	Gölet Sulama Alanı (ha)	Toplam Sulama Alanı (ha)
Bozkurt	-	-	-	-	-	-
Kastamonu	6	106	19.972	8	3.667	23.639
TR82	10	197,30	29.406	30	6.078	35.484

Kaynak: DSİ, 2011

Bozkurt'ta ısınma, Kastamonu ve TR82 bölgesinden farklı olmamak üzere ağırlıklı soba ve kaloriferle sağlanmaktadır. TR82 Bölgesinde doğalgaz kullanımı hızla yaygınlaşmaktadır.

Tablo-43: Isınma Türleri, 2011

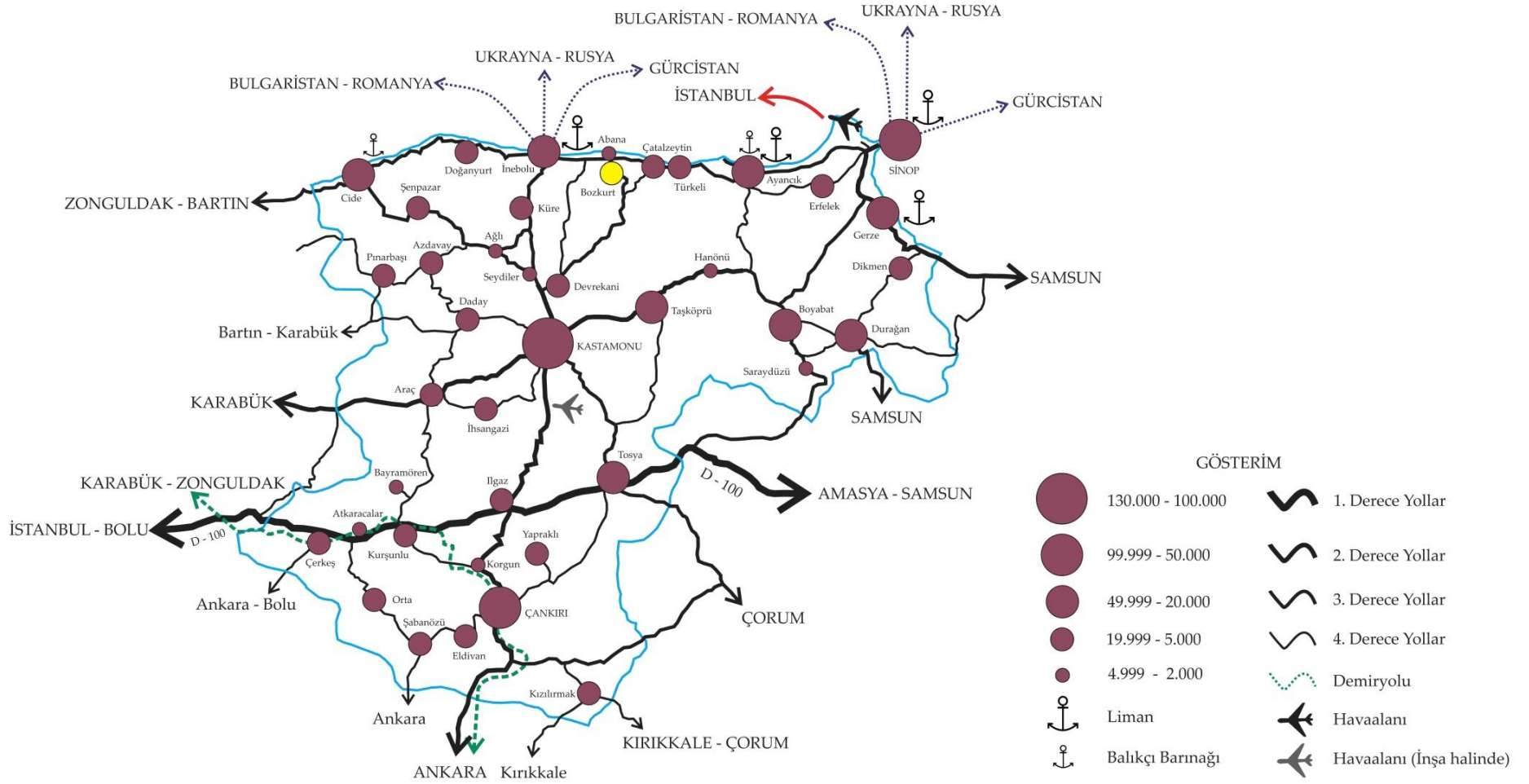
	Ağırlıklı Isınma Türü
Bozkurt	Soba - Kalorifer
Kastamonu	Soba - Kalorifer
TR82	Soba - Kalorifer

Kaynak: Bölgedeki Kaymakamlıklar, 2012

4.2. İlçede Ulaşım

İlçede ulaşım karayolu ile yapılmaktadır. İlçe'nin Kastamonu ya olan uzaklığı 98 km'dir. Bozkurt-Kastamonu karayolu 1993 yılında asfaltlanmıştır. İlçenin İstanbul'a olan uzaklığı 588 km, Ankara'ya olan uzaklığı ise 311 km'dir.

Şekil-2: TR82 Bölgesinde Ulaşım Ağı ve Nüfusa Göre Yerleşim Kademelenmeleri

* Kaynak: TÜİK, KGM, TCDD ve Denizcilik Müsteşarlığı verileri kullanılarak tarafımızca çizilmiştir.

Bölge’de faaliyet gösteren kargo şirketi şube sayıları Tablo-44 ile gösterilmiştir. Bozkurt’ta herhangi bir kargo şirketi mevcut değildir.

Tablo-44: Bölgede Kargo Şirketleri, 2010

	Kargo Şirketi Sayısı
Bozkurt	-
Kastamonu	35
TR82	74

Kaynak: Kaymakamlıklar, 2010

4.2.1. Karayolları ve Demiryolları

İlçeden il merkezine günde 8 adet sefer düzenlenmektedir (Bkz. Tablo-45). Bozkurt’tan Ankara’ya doğrudan sefer bulunmamasıyla birlikte, İstanbul’a üç farklı otobüs firması tarafından günde birer kez olmak üzere toplamda üç adet sefer düzenlenmektedir.

Tablo-45: İlçeden İl Merkezine ve Diğer Şehirlere Toplu Taşıma Sefer Sıklığı, 2012

	İl Merkezi (Kastamonu)	İlçeden Haftalık Şehirlerarası Otobüs Sefer Sayısı					
		Güzergâh	Sefer Sıklığı	Güzergâh	Sefer Sıklığı	Güzergâh	Sefer Sıklığı
		Bozkurt	8	Ankara	-	İstanbul	3

Kaynak: İlçe Anketleri, 2012

Demiryolu ulaşımı olmayan Bozkurt’ta toplam 46 km karayolu mevcuttur. Yakın dönemde yapılacak çalışmalarla birlikte Bozkurt ilçesinde nitelikli köy yolu oranı %20’ye ulaşacaktır.

Tablo-46: Karayolu, Demiryolu ve Köy Yolu Uzunlukları

	Karayolu (km)	Demir Yolu (km)
Bozkurt	46	-
Kastamonu	1.306	-
TR82	2.493	172

Kaynak: KGM, Devlet ve İl Yolları Envanteri, TCDD İstatistikleri, TÜİK, Bölgesel İstatistikler.

Bozkurt’ta 2011 yılı içinde gerçekleşen 9 trafik kazasında 1 kişi hayatını kaybetmiş, 7 kişi yaralanmıştır.

Tablo-47: Otomobil Trafik Kazası ve Ölü Sayıları, 2011⁴

	Trafik Kaza Sayısı	Kazalarda Ölü Sayısı	Kazalarda Yaralı Sayısı
Bozkurt	9	1	7
Kastamonu	1.043	26	1.243
TR82	3.085	116	3.800

Kaynak: İl Emniyet Müdürlüğü ve İl Jandarma Komutanlıkları, 2011

⁴ Çankırı ve Sinop il ve ilçeleri için Polis ve Jandarma, Kastamonu ili ve ilçeleri içinse sadece Polis sorumluluk alanında meydana gelen kazalara ilişkin istatistikleri içermektedir.

5. Çevre ve Enerji

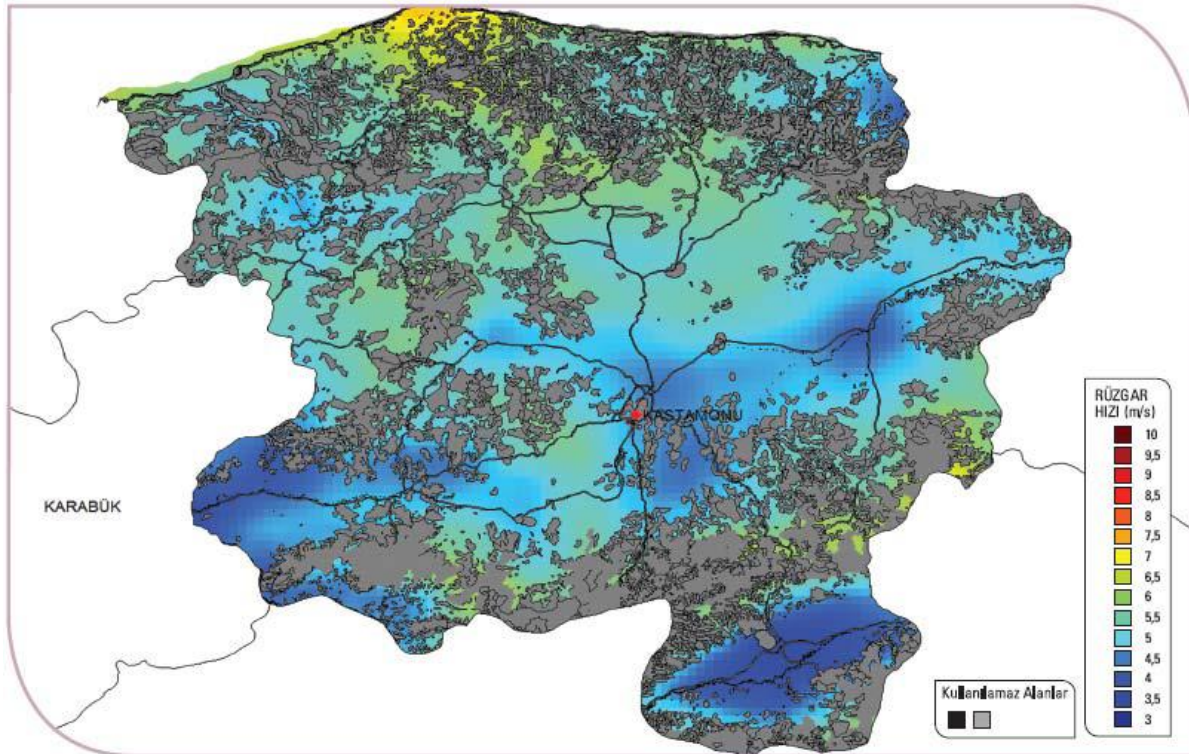
Bölgede içme suyu ve atık su arıtma tesisi bulunmamaktadır.

5.1. Yenilenebilir Enerji Potansiyeli

Güneş, rüzgâr, jeotermal, hidrolik ve biyoenerji gibi yenilenebilir enerji kaynakları, sürdürülebilir kalkınma için büyük önem taşımaktadır. Yenilenebilir enerji kaynakları TR82 Bölgesi için de büyük önem arz etmektedir. TR82 Bölgesi'nde hidrolik enerji en yüksek potansiyeli taşımasına rağmen, diğer yenilenebilir enerji kaynaklarının da potansiyeli bulunmaktadır.

Bölgenin rüzgâr atlası Şekil-3 ile gösterilmiştir. Ekonomik bir rüzgâr enerjisi santrali (RES) yapabilmek için en az 7m/s rüzgar olmalıdır. Bozkurt'un güney ve kuzey yamaçlarında rüzgar maksimum 7m/s'ye ulaşabilmektedir ve RES yatırımı için uygun yerlerdir.

Şekil-3: Bölgenin Rüzgâr Atlası

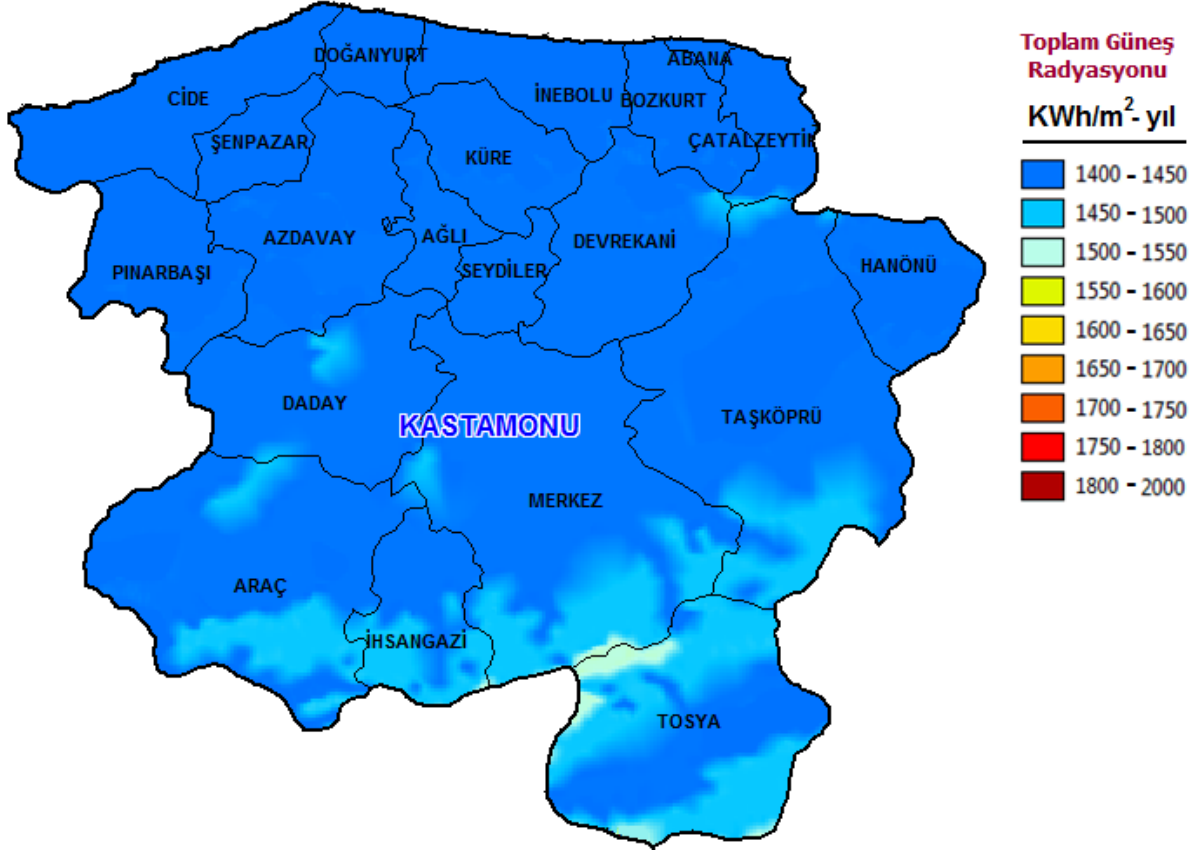
* Ekonomik RES yatırımı için 7 m/s rüzgâr hızı gerekmektedir. Sarı tonları olarak renklendirilmiş alanlar RES için uygun olan alanlardır. Gri renkli alanlar rüzgar santrali kurulamayacağı kabul edilmiş alanları göstermektedir.

Kaynak: Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdürlüğü, 2012

Türkiye'nin özellikle güney ve batı kısımları güneş enerjisi bakımından yüksek potansiyele sahiptir. Bu alana yapılan yatırımlar hem dünyada hem de Türkiye'de gün geçtikçe artmaktadır. Türkiye'deki diğer bölgelerle kıyaslandığında, TR82 Bölgesi'nde güneş enerjisi potansiyeli düşük olmasına rağmen; güneş enerjisinden azami derecede faydalanan Almanya gibi Avrupa ülkeleriyle kıyaslandığında daha büyük bir potansiyele sahiptir. Ancak, Bölge illerinin güneşlenme süreleri Türkiye geneli ile kıyaslandığında belirgin farklar ortaya çıkmamaktadır. Örneğin, EİE verilerine göre Türkiye için en uzun güneşlenme süresi 11,3 saat ile temmuz ayında gerçekleşirken, aynı ayda güneşlenme süreleri Kastamonu'da 10,6 saattir.

Şekil-4, Kastamonu ili ve ilçeleri için oluşturulmuş bir güneş atlasıdır. Buna göre Kastamonu'da genel olarak, güneşleme azdır fakat güney kesimlerde güneşleme nispeten daha fazladır. Bozkurt'ta ise güneşlenme süresi Kastamonu genelinde olduğu gibi azdır.

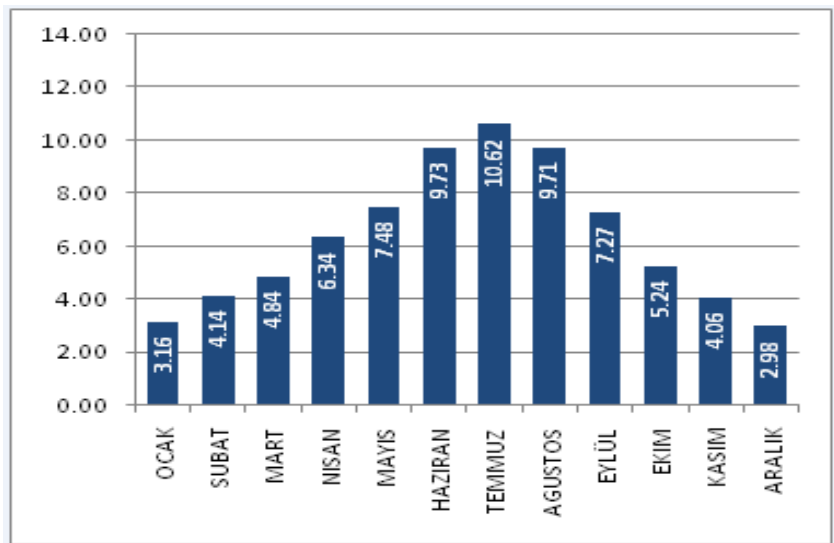
Şekil-4: Kastamonu Güneş Atlası

Kaynak: Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdürlüğü, 2012

Bozkurt'ta güneşlemenin en fazla olduğu aylar Haziran, Temmuz ve Ağustos'tur (Bkz. Grafik-11).

Grafik-11: Bozkurt Güneşleme Süreleri (Saat)

Kaynak: Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdürlüğü, 2012

6. Sonuç ve Değerlendirme

Bozkurt, Kastamonu ilinin kuzeyinde ve Karadeniz kıyısında yer almaktadır. Bozkurt sınırları içerisinde bulunan arazi, yer şekilleri açısından çok büyük bir çeşitlilik göstermemektedir. Arazi engebeli ve dağlık olup, sarp yamaçları ormanlarla kaplıdır. Karadeniz sahili boyunca denize paralel olarak uzanan, kıydan itibaren iç kesimlere doğru bir kitle halinde yükselen dağ silsilesi Küre dağlarının bir uzantısıdır. Ayrıca İlçe, sahip bulunduğu iklim kuşağı itibarıyla zengin bir bitki varlığına sahiptir. Bozkurt İlçesi'nde 32 adet köy bulunmaktadır ve İlçe'de belde mevcut değildir. Bozkurt'ta ise toplam 81 faal işletme bulunmaktadır. Bölgede esnaf faaliyet alanlarının dağılımına bakılınca imalat ve tamiratla ilgili meslek kolları öne çıkmaktadır. Bozkurt'ta tarım alanları oldukça küçük olup gelir getirici ekonomik aktivite olarak görülememektedir. İlçe'de arıcılığın Kastamonu ve Bölge genelinde rekabete açık olabilecek miktarda yapıldığı söylenebilir. Kestane, fındık ve kivi öne çıkan tarımsal ürünlerdir. Bozkurt'ta Organize Sanayi Bölgesi bulunmamaktadır. Ancak 50 işyerinin bulunduğu ve %84 kapasiteyle çalışan bir Küçük Sanayi Sitesi bulunmaktadır. İlçede potansiyel mevcut olmasına rağmen Turizm İlçe ekonomisi için önemli bir gelir kaynağı değildir. Büyük şehirlere ve turizm merkezlerine uzak oluşu, ulaşım güçlükleri gibi nedenlerle bu konudaki potansiyel değerlendirilememektedir.

Yapılan analiz ve tespitler ışığında kaymakamlık, belediye başkanı, ilçe müdürleri ve ilgili diğer paydaşlar ile yapılan görüşmeler sonucunda analiz çıktılarıyla da paralellik gösteren aşağıdaki potansiyel gelişme alanları ve konuları belirlenmiştir.

- **Eko-Turizme Dayalı Turizm Modelinin Benimsemesi**

Bozkurt ilçesi sahil şeridinde de sahip bir ilçe olmasına rağmen turizm konusundaki gelecek hedeflerini yoğunlukla eko-turizme dayalı şekillendirmelidir. Sahip olduğu zengin bitki örtüsüyle doğanın ruhuna uygun çevre-dostu küçük ölçekli tesislerle, belirlenecek güzergahlar ve alternatif turizm aktiviteleri (trekking, fotoğraf vb.) sunulabilir. Çevresindeki ilçelerle birlikte tur alternatifleri belirlemek ve bunların tanıtımını yapmak gereklidir. Fakat bu konuda hep bir ölçek kısıtlaması yapmak gereklidir. Küçük, odaklı gruplarla ama iyi programlanmış turizm rotalarına müsait bir ilçedir. Yayla turizmi de yapılabilecek alanların da mevcut olduğu ilçede turizm konusunda orta dönemli bir planla çalışmak ilçe için gelir artırıcı bir ekonomik uğraş olacaktır.

- **Av Turizmi Potansiyelinin Değerlendirilmesine Yönelik Yol Haritası Çıkarılması**

İlçede kullanılmakta olan bir avlak bulunmamaktadır. İlçe genelinde avlak olarak kullanılabilir yerler bulunmaktadır. Yapılacak olan düzenlemelerle yüksek yatırımlar yapmadan tanıtım ile desteklenerek av turizmi ilçe için uygun olabilir.

- **Arıcılığın Geliştirilmesi**

Bozkurt İlçesi'nde yüksek köylerde bir miktar çiçek balı üretimi olmakla birlikte yoğunlukla kestane balı üretimi gerçekleşmektedir. Kestane balı üretimi 30 ton civarındadır ve ilçeye ekonomik girdisinin 1,5 milyon TL olduğu kaydedilmiştir. Arıcılık konusunda yerel inisiyatifler üreticilere kredi ve eğitim verme ve standartlaşma konusunda çalışmalar yapmaktadırlar. Normal koşullarda tatlı olan kestane balı, acı olan ormangülü balı ile karışabilmektedir. Bu konuda standardizasyonu sağlayacak çalışmalar yapılmaktadır. Kestane balı antiseptik ve antioksidan özellikleri ile ön plana çıkmaktadır. Kasları güçlendirdiği, kan dolaşımını hızlandırdığı, bağıışıklık sistemini geliştirdiği konusunda çalışmalar vardır. Toplumda giderek artan sağlıklı beslenme kestane balı için de tanıtım ile potansiyele dönüştürülebilir. Kestane balının pazarda daha yüksek fiyattan alıcıyla buluşturulması, yurt içi ve dışı satış kanallarının artırılması konusunda çalışmalar yapılabilir.

- **Ormana Dayalı Küçük Ölçekli Sanayinin Desteklenmesi**

Bozkurt ilçesinin %86'sı orman niteliğindedir. Bozkurt İlçesi'nde ormandan elde edilen ürün, hammadde olarak Kastamonu'da bulunan fabrikalara gönderilmektedir. Kalan kısmı ise Ankara ve İstanbul'daki üreticiler ile küçük çapta üretim yapan Bozkurt üreticilerine kalmaktadır. İlçede genel olarak ahşap müteşebbisliği kültürü yoğun olarak bulunmaktadır. Önceki yıllarda ilçede yoğun istihdam sağlayan ulusal çapta ürün üretebilen, ülke genelinde bayiliklere sahip olan bir sandalye yapım işletmesi Bozkurt'taki üretimini durdurup İstanbul'a taşınmış; ancak orada başarılı olamamıştır. Öğrenilen bu üretim kültürü birkaç esnaf tarafından devam ettirilmeye çalışılmaktadır. Geleneksel üretim yöntemleriyle çeyiz sandığı üretimi yapan işletmeler yok olmuştur. Aslında sahip olduğu bu geleneksel üretim teknikleri, aslına zarar vermeyen süreçlerle desteklenerek sandalye, sehpa, sandık gibi el işçiliği öne çıkan ürünleri üreten işletmelere teknik ve maddi destek sağlanabilir. Önceki dönemlerde orman ürünlerinin fırınlanmasına yönelik bir tesis kurulmuş; ancak maliyet ve lojistik engellerle kapanmıştır.

• **Ağaç Dışı Orman Ürünleri Üretimi ve İşlemesi**

Orman varlığı Bozkurt için yüksek öneme sahiptir. Bu konuda potansiyel teşkil edebilecek birçok konu bulunmaktadır.

- ✓ Orman meyveleri olarak bilinen (alıç, böğürtlen, kızılıç, ahududu) türlerin işlenebileceği küçük ölçekli tesisler kurulabilir.
- ✓ Defne ve aromatik bitki potansiyelinin olduğu ilçede küçük çapta sabun, kozmetik tesisleri kurulabilir, pazarlama konusunda teknik destek verilebilir. Bu konuda sadece Bozkurt ilçesinin değil çevredeki birçok ilçenin de potansiyeli vardır.
- ✓ Bozkurt, birçok yenilebilir mantar cinsinin de doğada yetiştiği bir ilçedir. Pazarlama süresini uzatacak işleme, depolama tesisleri kurulabilir. Köz ve turşu gibi katma değeri yüksek başka ürünler şeklinde sunumu yönünde destekler verilebilir.
- ✓ Kestane dal kanseri konusunda üniversiteler ve konuda faaliyet gösterenler ile bir araya gelerek bir çalışma ve yol haritası çıkarılması sağlanabilir. Kestane hastalığı, ilçede önemli bir geçim kaynağı olan kestane balı üretimin de gerilemesine neden olmaktadır.
- ✓ Bozkurt İlçesi'nde kestane sadece sezonunda tüketilebiliyor. Katma değeri yükselebilecek bir ürün olan kestane için daha uzun süre satışa sunulmasının sağlanabileceği soğuk hava deposu veya taze kalış süresini uzatacak başka yöntemler tasarlanabilir. Soğuk hava deposu potansiyel olan diğer ürünlerle ve komşu ilçelerle birlikte ortak olarak da düşünülebilir.

• **Ulaşım Bağlantılarının Geliştirilmesi ve Alt Yapı Çalışmaları**

2004 yılından itibaren KÖYDES projesi uygulamaları ile ciddi adımlar atılmıştır. 50 km. nitelikli köy yolu bulunmaktadır; halen devam eden yol standardını artırmaya yönelik çalışmalar vardır. Köylere yapılan yatırımlar geçtiğimiz yıllar içinde nüfusu geri getirmeye yetmemiştir. Turizm potansiyeli ile birlikte düşünüldüğünde bağlantı yollarında iyileştirmelere ve alt yapı çalışmalarına devam etmek gereklidir.

• **Madencilik ile İlgili Araştırma Yapılması**

Yapılan görüşmede ilçede mevcut verilerin haricinde krom, bakır, çinko potansiyeli olabileceği ortaya konulmuştur. Bu konuda bir araştırma yapılabilir.

• **Meslek Yüksek Okulu'nun Kurumsallaşmasının Sağlanması**

Resmi olarak kurulan meslek yüksekokulunda fiili çalışmalar henüz başlamamıştır. Takı tasarımı ile bankacılık ve sigortacılık bölümlerinin açılması planlanmaktadır. Bölümlerin kurumsallaşma ve etkinliğinin artırılması sürecinde Abana MYO ile birlikte hareket edilebilir.

- **Diğer Hususlar**

- ✓ Atıl Durumda Olan Su Fabrikasının Değerlendirilmesi

İlçede geçmişte faaliyet gösteren günde 625 ton su işleyebilen su fabrikası bulunmaktadır. Sonrasında sözleşmede çıkan sorun ve arazi kullanımına ilişkin anlaşmazlıklar nedeniyle fabrika binası kullanılmamaktadır. Bu bina ve potansiyeli ilçede yatırım yapmayı düşünen girişimciler için değerlendirilebilir.

- ✓ 2-3 yıl öncesine kadar kullanılmakta olan bungalov evler ilçede bulunmaktadır. Yeniden yatırımcılar için değerlendirilmeye uygun olabilir.
- ✓ İlçede maden varlığı olarak grafik diye bir madenin varlığından söz edilmiştir. Ancak günün koşullarında ekonomik olmadığı için üzerine başkaca bir çalışma yapılmamıştır.
- ✓ Su ve ılıman iklimi nedeniyle ilerleyen yıllarda seracılık ekonomik bir faaliyet haline gelebilir.

Kaynakça

Eurostat (2009), "Regions of the European Union. A Statistical Portrait"

İçduygu, A., Ünalın, T., (1998), "Türkiye'de İçgöç: Sorunsal Alanları ve Araştırma Yöntemleri", Türkiye'de İçgöç, İstanbul: Tarih Vakfı Yayınları.

İşkur Bölge Müdürlükleri (Kastamonu, Çankırı, Sinop)

KUZKA (2011), "2011 – 2013 TR82 Düzey 2 Bölgesi (Kastamonu, Çankırı, Sinop) Bölge Planı
<URL: <http://www.kuzka.org.tr/download/TR-82-bolge-plani-2.pdf>> [Erişim Tarihi: 11.09.2012].

KUZKA tarafından yapılan İlçe Anketleri, 2012

Nilsson, J. E. (2009), "Perspectives on the European Union" dersi, "Regions in Europe" sunumu, Blekinge Institute of Technology, Karlskrona, İsveç.

T.C. Başbakanlık Vakıflar Genel Müdürlüğü

T.C. Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (2012), 81 İl Durum Raporu <URL: <http://www.sanayi.gov.tr/> >

T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdürlüğü

T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü

T.C. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Esnaf ve Sanatkarlar Odası

T.C. İşçileri Bakanlığı Dernekler Dairesi Başkanlığı

T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı Orman Genel Müdürlüğü, Ankara ve Kastamonu Orman Bölge Müdürlükleri

T.C. Bozkurt Kaymakamlığı

T.C. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Karayolları Genel Müdürlüğü

T.C. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Devlet Demiryolları

T.C. Bozkurt Belediyesi Web Sitesi
<URL: www.bozkurt.bel.tr> [Erişim Tarihi 07.17.2012]

TR82 Bölgesi İl Müdürlükleri

TR82 Bölgesi Üniversiteleri (Kastamonu, Çankırı Karatekin ve Sinop Üniversiteleri)

TR82 Ticaret ve Sanayi Odaları

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Bölgesel İstatistikler
<URL: <http://tuikapp.tuik.gov.tr/Bolgesel/anaSayfa.do?dil=tr> >

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Web Sitesi
<URL: www.tuik.gov.tr >